

turk hcdü

Kadim Doğrular

Yeni Gerçekler

Aylık Kadın
Yaşam ve
Fikir Dergisi

Temmuz 2023 Sayı: 233 Fiyat: 125 ₺

SIRADANLIKLAR TATİLİNİN

MASUM EVLATLARINA

Senem Dinç

ARKADAŞIMIN

EVi

NEREDE?

Zeliha Tamer Uçar

GENETİK UZMANI
BÜŞRA T. KAZAN:

BAKTIĞIM HER
MOLEKÜLDE
ALLAH'I
GÖRÜYORDUM

HAYALLER

İNGİLİZ,

ROYELLER

ÜRDÜN

Saliha Karaarslan

DOĞAL

GÜZELLİKLERİ VE
TARİHİ İLE EŞSİZ

BİR YER:

ESKİŞEHİR

Özlem Urgancıoğlu

SANATÇI ALİ KINIK:

LGBT'YE BU KADAR AYRICALIKLI,
HOŞGÖRÜLÜ, TEŞVİK VE TAKDİR EDİLCİ
DAVRANILMASININ ALTINDA

BİR ŞEYTANLIK ARAMAMAK
AHMAKLIK OLURDU

Kadın Çiftçi Kredisi ile ZİRAAT'İN DESTEĞİ BENİMLE

Tarımsal üretimin içinde yer almak isteyen kadınlar Ziraat'e geliyor, 10 yıla kadar vadeli 2 yıla kadar anapara ödemesiz Kadın Çiftçi Kredisi ile üretime katılıyor, hem kadınlar kazanıyor hem ülke ekonomisi kazanıyor.

0850
220
00 00

Müşteri İletişim
Merkezi
www.ziraatbank.com.tr

Ziraat Bankası

Bir bankadan daha fazlası

2. ULUSAL BAĞCILAR FOTOĞRAF YARIŞMASI

BAĞCILAR
BELEDİYESİ

ABDULLAH
ÖZDEMİR
Belediye Başkanı

KONU

"Benim Gözümünden Bağcılar"

1. TFSF Altın Madalya **20.000₺**

2. TFSF Gümüş Madalya **15.000₺**

3. TFSF Bronz Madalya **10.000₺**

Mansiyon TFSF Mansiyon **5.000₺**

Sergileme 20 Adet **1.000₺**

SON BAŞVURU
TARİHİ

08 EYLÜL
2023 / 23:00

Başvuru için:

www.tfsfonayliyarismalar.org

2023-2024 TFSF
"YUSUF TUVA" ETKİNLİK YILI

İÇİNDEKİLER

12 ▶ **KAPAK RÖPORTAJI: SANATÇI ALİ KINIK**
Melek Mosso'nun ödül konuşması ve oy kullanmaya giderken yaptığı paylaşım üzerine gelen tepkiler gündemi epey meşgul etmişti. Pek çok sanatçının da lgbt söylemine girmesi ve sahnedeki ilginç ödül konuşmalarına manifesto misali tepki veren Ali Kınık ile görünen sanatçıları, benzer söylemlerini ve bunların kaynaklarını konuştuk.

08 ▶ **SEDEM DİNÇ: SIRADANLIKLAR TATİLİNİN MASUM EVLATLARINA**
İnsan emeğinin karşılığını maaş ve 15 gün tatil ile alamaz. Emeğimiz böyle sığ değil çünkü.

10 ▶ **FATMA AKGÜN: ŞEHİRLER KAÇTIĞINDAN BERİ SENDEN**
Bir şehirde unutulmuş gibi yaşıyoruz. Bu dünyada bulunmanın mümkün olmadığı bir şehirde.

19 ▶ **AYFER BALABAN: EY SEVR**
Geç kalmış sevdalar var ebedi muhabbet ikliminde... Hem geç, hem acemi, hem bikarar sevdalar...

24 ▶ **FATMA BETÜL AYDIN: ÇOCUĞUMLA BÜYÜDÜM**
Gelin bir seferberlik başlatalım. Çocukluğumuza geri dönerek, çocuk olan beni sevelim, olduğu gibi kabul edelim.

28 ▶ **HÜSEYİN KARACA: GENÇLİK VE ŞAHSİYET**
Artık kimse çocuğun şahsiyetini koru(ya)mıyor. Ergenlikle beraber şahsiyetini bulamayan çocuklar serseri mayın gibi hata üstüne hata yapıyor” dedi talib.

34 ▶ **GENETİK UZMANI BÜŞRA T. KAZAN RÖPORTAJI**
Ben nedenleri merak eden biriyim ve makro düzeyde mikro düzeyde genlerimizde neler oluyor, bunlar bizi nasıl etkiliyor, sorularının cevabını bulmak istiyordum.

42 ▶ **ÜMMÜĞÜLSÜM TAT: 21. YÜZYILDA SESİ KISILMAK İSTENEN ERKEKLER**
Tekstil sektörü erkekliğe farklı bir bakış açısı getiriyor. Bu farklı bakış açısı nesilleri, kültürleri, inançları katlediyor. Genç kızların giydiği gelinlik farklı formlarda erkekler için tasarlanınca yalnızca konsept değil yaşadığımız hayat da değişiyor.

44 ▶ **ZELİHA T. UÇAR: ARKADAŞIMIN EVİ NEREDE?**
Arkadaşımın Evi Nerede? 1987 yılında vizyona giren film; Tahran doğumlu, İranlı yönetmen Abbas Kiarostami tarafından çekilmiş. Köker adlı bir köyde, gerçek mekanlarda çekilen film; Köker Üçlemesinin ilk filmidir.

12

42

08

52 ▶ **ZÜLÜNÜN GÜNLÜĞÜ: 7 GÜZEL ADAM**
7 Güzel Adam ismi Cahit Zarifoğlu'nun arkadaşlarına atfıdır. Hatta aynı isimle çok sevilen bir şiir kitabı vardır. Zarifoğlu okumak kolay değildir.

56 ▶ **SALİHA KARAARSLAN: HAYALLER İNGİLİZ ROYALLER ÜRDÜN**
Birine harika bir yaşam vaadi verilmek istendiğinde ne derler bilirsiniz; “seni kraliçeler gibi yaşatacağım, sen saraylara layıksın” vs...

34

44

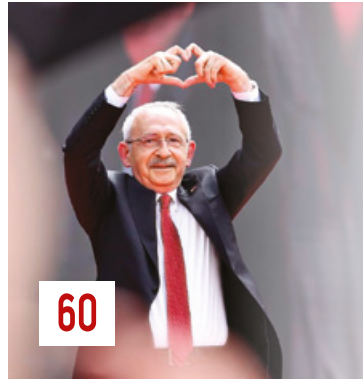
52

56

74

60

64

86

76

84

72

60

AV. ARB. UMUT ÖZKAN: MELEK Mİ? ŞEYTAN MI?

Yargılanacaksınız! Hesaplaşacağız!
Kaçamayacaksınız! Bu üç kelimeyi seçimlerden önce çokça duymuşsunuzdur.

64

ÖZLEM URGANCIOĞLU: ESKİŞEHİR

Çok uzun bir tarihe sahip olan ve ilk çağlardan Osmanlı dönemine kadar uzanan birçok paha biçilmez tarihi hazineye ev sahipliği yapan Eskişehir'in kültürel merkezi Odunpazarı'ndan başlayan tarihi gezileri de yerli ve yabancı turistler tarafından çok popüler.

76

BERNA ÇAÇAN: İBN-İ SİNA VE PSİKOLOJİNİN ÖNEMİ

İbn-i Sina bundan neredeyse bin kusur yıl önce insanlık tarihine damgasını vurdu. Tıp alanında yazdığı eserler Batı üniversitelerinde yüzlerce yıl kaynak kitap olarak okutuldu.

72

DOSYA: YAPAY ZEKADAN HAKİM VEYA AVUKAT OLUR MU?

Yapay zekâ uygulamalarıyla hayatımızın her alanına girdi. Hukuk alanında da çeşitli uygulamalarla karşımıza çıkıyor ve hatta yapay zekânın hâkim ya da avukat yerine geçip geçmeyeceği tartışılıyor.

74

ELİF SERAP ÖZKUL: İYİ Kİ KİTAPLAR VAR

Tikenmenin mütemayız bir adresi yok, dünya sokaklarından başka...Yol aldığımız yerlerden geçerken... Geçerken hiç farkına varmadan bir hengamenin içinde eriyerek...

80

80

SAĞLIK: CİLDİNİZDE YAZ İŞİLTİSİ İÇİN 7 ALTIN İPUCU

Yaz aylarında havaların ısınması, güneşin sert ışınları ve artan nem cildinizde değişikliklere ve bazı sorunlara yol açabiliyor.

84

ZEYNEP KILIÇARSLAN İLE GASTRONOMİ

Bu ay sizlere değerli hikayesinden bahsetmek istediğim yemek Gaziantep'in meşhur ama ülkemizin her şehrinde ayrı sevgi gören Ali Nazik yemeği, hazır Kurban Bayramı'ndan çıkmışken ana malzemesi et olan bir yemeğin hikayesinden bahsetmesek olmazdı.

86

NURİYE ATASEVEN İLE MUTFAK KÜLTÜRÜ

Yaz Mevsimi meyve ve sebze bakımından zengin olsa da "acaba ne yesek" diye uzun uzun düşünmemize de sebep olan bir mevsim.

CANAN YAYINCILIK
İLETİŞİM TURZ. TİC. LTD. ŞTİ ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ VE
GENEL YAYIN YÖNETMENİ
M. Zahide CEYLAN

TURUNCU DERGİ KURULUŞ TARİHİ
1 OCAK 2003

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Zahide CEYLAN

KURUCU MİMARIMIZ
Şehit Erol Olçok

EDİTÖR
Ümmügülsüm TAT

YAYIN KURULU
Ayşe KEŞİR,
Gülfıdan ÇALIŞKAN,
Gaye YARDIMCI,
Nuran SÖZEN,
Seda ŞİŞMAN,
Zehra GÜVELİ,
Saliha KARAASLAN, Şeyma YEŞİL,
Nuriye ATASEVEN, Gonca BABÜR, ,
Halime Tezcan TOSUN,
Zehranur Ceylan DEMİR,
Nurcan Yalçın ÖZDEMİR,
Zeynep ÖZDEMİR

İSTANBUL KOORDİNATÖRÜ
Gülay KURT
0507 485 55 95

GÖRSEL YÖNETMEN
Şerife AKYOL KURT

TURUNCU DERGİSİ ADRES
1271. Cadde Libra Kule
No: 21 Kat: 11 Daire: 44
BALGAT - ÇANKAYA/ANKARA
TEL: 0312 446 85 85

TELEFON: 0312 446 85 85

WEB: www.turuncudergi.com

e-mail: turuncudergisi@gmail.com

BASKI
TURKUVAZ HABERLEŞME
VE YAYINCILIK A.Ş.
Güzeltepe Mah. Mareşal Fevzi Çakmak Cad.
B Blok No: 29/1/1
Eyüpsultan / İstanbul
TEL: 0212 354 30 00
info@turkuvazmatbaacilik.com.tr

'TURUNCU' Dergisi, yerel süreli aylık yayındır
Basın yayın ilkelerine uymayı kabul eder
Basılan ilanların tüm sorumluluğu
ilan sahibine, yazılan yazıların
sorumluluğu yazarlara aittir

Kurum ve kuruluşlar için
kargo dahil fiyatı 250 TL'dir.

TURKUVAZ DAĞITIM PAZARLAMA A.Ş.
tarafından dağıtılmaktadır.

zahideceylan@turuncudergi.com

Sevgili Turuncu Okurları

Temmuz ayı ekinlerin boy verip ürüne durdukları, toprağa kıymet verip hemhal olanın yüzünün gülmeye başladığı bir ay. Diğer taraftan da bu milletin onurunu ve gururunu koruduğu, adeta atalarının nakşettiği cesaretin ürün verdiği şanlı 15 Temmuz'un habercisi.

İnsan hayatı boyunca bir meşguliyet ile uğraşır. Onurunu ve kimliğini koruyan insan sonucun ne olması gerektiğini de idealize eder ve hayata her dokunuşu buna göre yapar. Toprağa dokunduğunda toprağın bereketine hayranlığını her daim taze tutar. Toprak onun tohumunu yutsa da bilir ki o tohum filiz vermese de kendisine faydalı bir şekilde dönecektir. Kızmaz, köpürmez. Ekmekten ve toprağa saygı duymaktan da vazgeçmez. Onurunu ve kimliğini korumak için gözünü kırpmayan yiğitler de bilirler ki ölseler de onların hikâyesi bitmez, tükenmez. Uğruna can verdikleri "şey" birilerinin şikâyet edip durduğu bir yer olsa da gerçekte kendi haysiyetini hissettirmekten geri durmaz, kendinden bir şey kaybetmez. Kimin ne dediğine bakmaksızın gözünü kırpmaması gereken yerde gözünü kırpmaz.

Toprak ile bir sözleşme yapamazsınız. Çünkü toprak evrende yalnız değildir. Gök ile, hava ile yakın ilişkisi vardır. Toprak bilir ki oralara müdahale edemez. O sebeple kimseye "sen bana 100 tohum ekersen ben sana 10.000 ürün veririm" demez. "Sen bir tohumunu at hele, bakalım Mevla'm neyle" diye cevap verir kendisine el uzatana. Vatan da kimseye "sen benim uğruna can verirken benim hakkımda kimse olumsuz bir laf edemez" demez, diyemez. Ancak "kendi onurunu ve değerlerini koruduğun müddetçe ben var olacağım. Ben var oldukça da birileri atıp tutacak ancak hepsi unutulup gidecek sözler çöplüğüne. Gökte ve yerde ancak senin uğruna verdiklerinin yankısı kalacak. Hakikatin sesi sen olacaksın" der.

15 Temmuz'umuz mübarektir. Değeri ve kıymeti seküler tavırların çirkinliği ile ölçülemez. Birilerinin çığırkanlığı bu mübarekliği tüketemez. Temmuz ayımız ülkemiz insanına ve tüm dünya Müslümanlarına ferahlık olsun, onuru ve fitratı bize her daim hatırlatsın.

Zahide Ceylan

**TÜRKİYE'NİN
YENİ YÜZYILINA HAZIRIZ!
TAM 85 YILDIR**

ÖNCE HALK SONRA BANKAYIZ

Dün ve bugün ülkemizle
büydük, ülkemizi büyüttük.
Türkiye'nin yeni yüzyılında da
hayaller gerçek olsun diye
varız ve tüm gücümüzle
halkımızın yanındayız!

SIRADANLIKLAR TATİLİNİN MASUM EVLATLARINA

Yıldızları bol bir otelin koridorunda, omuzlarımdan aşağı salınan şalim ve yepyeni sayban gözlüklerimle yürüyeyim. Yürüyüşüm bir influencer tadında olsun, öyle ki havama para teklif etsinler. Havuz başında ayrı, kumsal da ayrı atılmış storylerle xxl konforlu tatilimi kirpiklerinizden daha yakın sunayım size.

Ne de güzel olurdu be.

Yani görüntü olarak, imaj olarak iyi dururdu. Peki bana ne faydası olurdu tüm bunların? İşin aslı bu durum da, soru da, cevabı da imaj kaygısı taşıyor. Dolayısı ile benim nezdimde "boş"! Ben anlamsız olan

hiç bir işin kayda değer olduğuna inanmayangilllerdenim, bunu da Kur'an ve sünnet ile refere ediyorum. Bu kendimce bağlamı olan ve benim için anlatılması da mühim olan bir konu. Takdir edersiniz ki geniş de bir konu. Mevzuyu biraz daraltmak için, herkesin gündemini yaz sezonunun meşgul etmesinden de dolayı "tatil" perspektifinden derdimi anlatmaya gayret edeceğim.

İnsanın üretme potansiyeli yeryüzündeki her canlıdan çok daha üstün. Yapabilitesi en güçlü varlıklarız. Şerde de hayırda da en büyük pay bizim o sebeple. İşte bu yapabilme potansiyelimizin önüne ne geçiyorsa bize kendimizi

kötü hissettiriyor. Ancak gariptir ki tatil öyle değil. Sadece yiyip içip kendimizi suladığımız bir tatil anlayışı kimseye kendini kötü hissettirmiyor. Bu bana hep ilginç gelmiştir. Aylarca çalışan, mesai saatlerini kovalayan, zammıyla ödemeleri ile pek çok işle uğraşmış yetismeye çalışan bir insan sadece açık büfesi olan ve havuz ve/veya deniz keyfi olan bir tatil ile nasıl oluyor da rahatladığına inanıyor. Mesela ben tatilden gelip "ohh çok dinlendim" diyen bir insan ile hiç karşılaşmadım. Siz karşılaştınız mı? Çok güzel geçebilir ama amacı dinlenmek olan bir eylem neden insanı dinlendirmez?

SENEM DİNÇ

İnsan emeğinin karşılığını maaş ve 15 gün tatil ile alamaz. Emeğimiz böyle sığ değil çünkü. Ama kendi potansiyelimizi tüm sıkışmış mesai saatlerimize rağmen ele almak, potansiyel eğilimlerimizle ilgilenmek ise bizi başka bir alana taşıyacak. **Hatta sıçratan eylemleri getirecektir.**

İnsanın dinlenmesi ne demek bence bunu tartışmalıyız. Örneğin ev felaket dağınık ve sen çok yorgunsun. Oturdun, oturdun ve oturdun. Akşam oldu. Ev hala aynı ev. Gerçekten dinlendi mi bedenin? Bu senaryoyu değiştirelim. Ev çok dağınık ve sen çok yorgunsun. Kalktın, kendine eziyet etmeden işlerini yaptın. Belki tamamlayamadın ama en azından görünen dağınıklığı rahatlattın. Dinlenmiş olur musun?

Bir örnek daha verelim. Evde yalnızsın ve canın çok sıkılıyor. Evden çıkasın hiç gelmiyor. Evle ilgileniyorsun evet ama yeterli gelmiyor. İçine düştüğün enerjisizlikten çıkamıyorsun. Çıkmak için yeltenecek takatin de yok zaten. Bu şekilde günler günleri kovalıyor. Arayan herkesi reddediyor, dışarıya da çıkmıyorsun. Nasıl hissediyorsun şimdi? Ertesi gün kapı çalıyor, sevdiğin bir

arkadaşın seni kapıdan aldığı gibi dışarı atıyor. Bir sohbet ortamında buluyorsun kendini. Hiç gitmek istemediğin o yerdesin ve şimdi şükrediyorsun. İyi ki gelip beni aldı diyorsun. Şimdi nasıl hissediyorsun ve eve döndüğünde ne yapacaksın?

"Tatil"i anlamak için galiba içinde bulunduğumuz yorgunluğu anlayabilmemiz gerekiyor. Gerçekten yorgun muyuz yoksa bir rehabetin içerisinde debelenip duruyor muyuz? Alışkanlıklarımız, stabil düzenimiz öyle büyük bir rehabet ağı örüyor ki üretmez hale geliyoruz. Kendimizi yorgun ve tükenmiş olarak tanımlıyoruz. Doğru da ama sebep sandığımız gibi mesai saatlerimiz değil. Mesai saatlerimizi sadece bir havuz keyfi için, saunalı/jakuzili bir tatil köyü için dizayn etmemiz. İnsan emeğinin karşılığını maaş ve 15 gün tatil ile alamaz.

Emeğimiz böyle sığ değil çünkü. Ama kendi potansiyelimizi tüm sıkışmış mesai saatlerimize rağmen ele almak, potansiyel eğilimlerimizle ilgilenmek ise bizi başka bir alana taşıyacak. Hatta sıçratacak eylemleri getirecektir. İnsanın bir rehavetten başka bir rehavet alanına gitmesi insanı nasıl tatmin edebilir ki? Gittiğimiz/yaptığımız tatil, dönüşte bizi dönüştürmüyor yahut üretmeye değil rehavete sevk ediyorsa nasıl anlamlandırmalıyız? İnsanı rehavete sürükleyen eylem kişinin kendine yaptığı zulüm değil midir?

Peygamber Efendimiz sahabe ile yoldan geçerken bir adam görür ve selam vermez. Dönüşte aynı adamı aynı yerde görür ve bu defa selam verir. Sahabe sorar "Ey Allah'ın Rasulü, giderken de bu adam buradaydı selam vermedin. Şimdi ne değişti? Rasulü Ekrem "giderken bu kapıda

oturmuş hiçbir şey yapmıyordu. Şimdi ise eline bir çubuk almış toprakla oynuyor" diye cevap verir. Şuan ne yapıyorsak bir sonraki adımımızın referansı odur. Bir işi bitirince ve bir işten yorulunca başka bir işe koyulun ayeti (İnşirah 7) hükmünce bizi geliştirmeyen ve aksine rehavete sürükleyen eylemin adıdır tatil. Bir kültür gezisi, bir köy hayatı deneyimi, akraba ziyareti vb. üretime ve bilince teşvik eden hiçbir eyleme de tatil demeyelim olur mu? Tatil atâlet ile aynı kökten geliyor. Üretimin işçisi olmayan yahut üretime katkı sunmayan her beden ve zihin atıl olmaya mahkûmdur.

*Mesai saatleri; iş hayatında olan insanları kapsadığı gibi arkadaşları ile bir çay/kahve dahi içmeye fırsat bulamayacak kadar yoğun mesaisi olan ev hanımlarını da kapsamaktadır.

Gittiğimiz/yaptığımız tatil, dönüşte bizi dönüştürmüyor yahut üretmeye değil rehavete sevk ediyorsa nasıl anlamlandırmalıyız?
İnsanı rehavete sürükleyen eylem kişinin kendine yaptığı zulüm değil midir?

ŞEHİRLER KAÇTIĞINDAN BERİ SENDEN

FATMA AKGÜN

Bir şehirde unutulmuş gibi yaşıyoruz. Bu dünyada bulunmanın mümkün olmadığı bir şehirde. Sol yanımıza saplanan

cevval bir ağrının sancısını çekerek. Kırılgan bir baharın ardından gelen uzaklara özlem duyarak y/aşıyoruz.

Kaybolduk gölgelerimizde. Gülüşümüzü idam ederek, ateşten libaslara bürünerek. Senelerce içimizdeki hara odun taşıdık. Göğsümüzde otağı kurup inzivaya çekilen demler, payidar bir taht kurdu kendine. Nereye dönsek orası viran. Muttasil bir hüznün yalnızlığı sirayet ediyor bütün fanilere.

Ey insan!

Şehirler kaçtığından beri senden, hep uzak iklimlerde aradın mutluluğu. Boynuna dolanan telaşları, musallaya

yatırmak istedin. Soyka gönüllere takıldı ayağın bu şehirde. Tüm mağlubiyetlerin gönüllüsü oldun. Kazanabilecekken, kaybetmeyi cesaret bildin. İncinen ücrândan üveyikler uçurdun b/aşka şehirlere. Boynundaki urganı aralayıp, acı içinde kıvranan sesinin tellerine tünedi kuşlar. Hep uzaklar çekti seni kendine, umudu hep karşığı dağlarda gördün. Gidilmemiş denizler, aşılmamış tepeler el değmediğin yeşiller süsledi rüyalarını. Açelyalar açtı nefesinde. İrmaklar çağladı içinin kuyusunda. Hayalinde henüz yazılmamış hikâyelerini büyüttün. Derken karşıdaki yamaçlara değdi ayağın. Nergis bahçelerinde belledin kendini. Dikensiz gülleri aradı ellerin. İçine bahar rüzgârlarını çektin. Uçsuz bucaksız gök doldu

içine. Mavi doldu. Göğsünde nüvelenen kuşlar kanatlandı. Avucunda biriktirdiğin tüm kederler kanatlandı. Hayallere kanat çırpı.

Ey insan!

Şehirler kaçtığından beri senden, hiç bitmedi bu kovalayışın. Mutluluğu uzaklarda arayışın. Belki bir deniz kıyısında, bir dağ yamacında veya bir göl kenarında. Bu şehri valize koyup, başka şehirlere gitmek istedin. Böylece tebessümü yüzüne nakşedip ebedi mabedinden çıkacağını düşündün.

Ta ki, gittiğin şehirlerde ki insanların da senin geldiğin yamaçlara g/öz diktiğini görene kadar.

Ey insan!

Şehirler kaçmadı senden. Sen şehirlerden kaçtın. Sen kendinden kaçtın.

SANATÇI ALİ KINIK:

**LGBT'YE BU KADAR AYRICALIKLI,
HOŞGÖRÜLÜ, TEŞVİK VE TAKDİR
EDİLCİ DAVRANILMASININ ALTINDA
BİR ŞEYTANLIK
ARAMAMAK
AHMAKLIK OLURDU**

**GEÇTİĞİMİZ AY MELEK MOSSO'NUN ÖDÜL KONUŞMASI VE OY KULLANMAYA GİDERKEN YAPTIĞI PAYLAŞIM ÜZERİNE
GELEN TEPKİLER GÜNDEMİ EPEY MEŞGUL ETMİŞTİ. PEK ÇOK SANATÇININ DA LGBT SÖYLEMİNE GİRMESİ VE SAHNEDEKİ
İLGİNÇ ÖDÜL KONUŞMALARINA MANİFESTO MİSALİ TEPKİ VEREN ALİ KINIK İLE GÖRÜNEN SANATÇILARI,
BENZER SÖYLEMLERİNİ VE BUNLARIN KAYNAKLARINI KONUŞTUK.**

|| RÖPORTAJ: ZEHRA GÜVELİ ||

Milli değerlerin ve popülerliğin ayırıcılığında kendini sınıflandıran pek çok sanatçı arasında Ali Kinik yerini ve kimliğini koruyan ve bunu söylemekten de çekinmeyen bir isim. Kendisi ile sanatın toplumdaki karşılığında, sanatçının toplumdaki duruşuna kadar harikulade bir sohbet yolculuğuna çıktık.

Kitabın ortasından başlayalım sorulara. Türkiye'de sanatçılar kendilerini gerçekten özgür hissetmiyor mu? Ödül törenlerinde, konserlerde yaşadığımız bu nefretin arka planında neler var?

Ben de o zaman kitabın ortasından başlayayım. Bunun çok özgürlükle falan alakası olduğunu düşünmüyorum. Zannediyorum ki

toplumun hemen hemen tamamı da öyle düşünmüyor. Bunun bir özgürlük meselesi olmadığını herkes biliyor ve ben de öyle düşünüyorum. Bu, aslında adı uzun zaman konulmamış, belki yüzyıllar öncesine dayanan bir lobi, bir oluşum, bir yapı. Burada tabii ki bütün sanatçıların bu yapının içinde olduğunu iddia etmeyeceğim ama bir güç merkezi var.

BAZEN, BAZI MESELELERİ TERSTEN OKUMAK BELKİ BİZİ DAHA SAĞLIKLI BİR SONUCA GÖTÜREBİLİR. MESELA SURİYE'YE, AFGANİSTAN'A, İRAK'A BAKTIĞIMIZDA DÜNYANIN BİRÇOK YERİNDE YAŞANANLARA BAKTIĞIMIZDA MEMLEKETİN, MİLLETİN, DEVLETİN NEDEN BU KADAR ÖNEMLİ OLDUĞUNU VE OLMASI GEREKTİĞİNİ KOLAYLIKLA FARK EDEBİLİRİZ.

Bazıları bu yapının içinde, bazılarının ise önünün açılacağı bir alan olarak burayı gördüğü için buraya gönüllü olarak dahil oluyorlar. Mesele özgürlük meselesi falan hiç değil. Özgür olmadıkları hiç bir alan göremiyorum. Hatta gereğinden fazla özgür olduklarını düşünüyorum çünkü başkalarının inançlarına, başkalarının hayat alanlarına, hayat tarzlarına, dünya görüşlerine, ahlâk anlayışlarına müdahil olacak, aşağılayacak kadar özgürler. Bence bu meselenin temelini oluşturan şey, inanç farklılığı. Bu insanlar, bilgisizlikten değil, farklı tarafta olduklarından dolayı böyle saldırgan bir tavra sahipler. Geldiğimiz noktada, bir tarafta Türk milletinin temel değerlerini savunan ve yaşayan, gündelik hayatını yaşayan insanlar, yani milletin kendisi, diğer tarafta ise bundan rahatsızlık duyan, bu inançla, bu hayat tarzıyla, yani bu milletle problemi olan insanlar. Bence hiç laf çevirmesinler, dillerinin altındaki bakla budur.

Milliyetçi bir duruşunuz var. Her dönemde sizi ve eserlerinizi dinlerken insanlar kalplerinde bir memleket sevdası hissetti. Memleket sizin için nedir?

Bazen, bazı meseleleri tersten okumak belki bizi daha sağlıklı bir sonuca götürebilir. Mesela Suriye'ye, Afganistan'a, Irak'a baktığımızda dünyanın birçok yerinde yaşananlara baktığımızda memleketin, milletin, devletin neden bu kadar önemli olduğunu ve olması gerektiğini kolaylıkla fark edebiliriz. Memleket ve devlet, bir milletin özgürlük alanını, hayat standartlarını, inançlarını korumanın en önemli araçlarıdır. Meseleye inanç açısından da baksanız, milli açıdan da baksanız, nereden bakarsanız bakın güçlü bir millete, güçlü bir devlete sahip olmak şarttır. Bütün bunlara rağmen, "ben sanatçuyum, şarkımı söylerim" diyerek kenara çekilmek, benim açımdan en hafif tabirle insanlara ve kendime karşı sorumsuz bir

davranış olurdu. Kendi açımdan, kaçınılmaz olanı seçtim. İnsanların zaten içinde var olan bu duyguyu insanlarımıza hatırlatabilsem, görevimi az da olsa yerine getirmiş sayabilirim kendimi.

Türk edebiyatıyla da ilgilendiğinizi biliyoruz. Edebiyat sanatçı kimliğinize neler kattı?

Bizim alanımızda sanatın üç tarafı vardır: Yorumculuk, müzik ve söz. Edebiyat zaten sözle alakalı olduğu için edebiyat eğitiminin şüphesiz çok katkısı oldu. Hani derler ya “söz büyüdür”. Sanatta ne söylediğiniz kadar, nasıl söylediğiniz de çok önemlidir. Yani sanatta üslup çok önemlidir ve üslup kazanmak açısından da edebiyatın bana çok katkısı oldu. Ayrıca, yazmanın teknik kısımlarını öğrenmek de önemliydi ve bunları öğrenmemi sağladı.

Dijital dünyayı ve gençlerin takip ettiği sanatçıları lgbt lobisi ele geçirmeye çalışıyor. Burada biz bir hortuma karşı kürekle mücadele ediyoruz. lgbt'ye karşı çıkmak bile birçok sosyal çevreden dışlanma nedeni. Sizin bu konuya bakışınız nasıl?

Bu meselenin aslında iki tarafı var: Birincisi, ahlâki ve inançlarımızla ilgili kısmı, diğer tarafı da siyasi kısmı. Biz hep şunu söylüyoruz, tabii ki dinimiz açısından ve ahlâkımız açısından baktığımız zaman, zaten yanlış buluyoruz. Her şeyden önce, bunu ahlâktan ve fitrattan bir sapma olarak görüyoruz ve böyle görmemiz gerektiğine inanıyoruz. Meselenin ikinci kısmı da siyasi kısmıdır. Biz bu sapmayı tabii ki doğru bulmamakla beraber, kimsenin evine girerek ne yaptığını falan araştırma sevdasında değiliz.

Bizim ALANIMIZDA SANATIN ÜÇ TARAFI VARDIR: YORUMCULUK, MÜZİK VE SÖZ. EDEBİYAT ZATEN SÖZLE ALAKALI OLDUĞU İÇİN EDEBİYAT EĞİTİMİNİN ŞÜPHE SİZ ÇOK KATKISI OLDU. HANI DERLER YA “SÖZ BÜYÜDÜR”. SANATTA NE SÖYLEDİĞİNİZ KADAR, NASIL SÖYLEDİĞİNİZ DE ÇOK ÖNEMLİDİR.

Sanatçı Ali Kınık, arkadaşımız Zehra Güveli'ye çok özel açıklamalarda bulundu

KARŞI ÇIKANLARIN
LANETLENDİĞİ, SAVUNANLARIN
ÖDÜLLENDİRİLDİĞİ ÇİRKİN
VE ŞEYTANİ BİR SAVAŞ BU.
SÖZDE SANATÇILAR DA BU
SAVAŞIN ZAVALLI, SEFİL
TELLALLARIDIR.
BU MESELENİN BİR DİĞER
TARAFI DA, MİLLETİ
BÖLEBİLECEĞİ KADAR KÜÇÜK
KÜÇÜK PARÇALARA BÖLME
FİKRİNİN BİR PARÇASI
DİYE BİLİRİM AMA ASLINDA
ÇOK DAHA FAZLASIDIR.

Normal bir insanın bile cinsel kimliğini her gün, her yerde dile getirmesi, toplanarak sokaklarda haykırması, sahnelere taşınması çok çirkin olacakken, lgbt'ye bu kadar ayrıcalıklı, hoşgörülü, teşvik ve takdir edilici davranılmasının altında bir şeytanlık aramamak ahmaklık olurdu. Bu mesele sadece hayat tarzlarıyla ilgili bir şey değil. Tamamen siyasi, ideolojik, insanlığın inancına ve fitratına yapılan sert bir saldırıdır. Karşı çıkanların lanetlendiği, savununların ödüllendirildiği çirkin ve şeytani bir savaş bu. Sözde sanatçılar da bu savaşın zavallı, sefil tellallarıdır. Bu meselenin bir diğer tarafı da, milleti bölebileceği kadar küçük küçük parçalara bölme fikrinin bir parçası diyebilirim ama aslında çok daha fazlasıdır. Sonuç itibariyle, dönüp dolaşıp diyeceğim ki, mücadele Hak ve batıl arasındaki mücadeledir, tıpkı ilk günkü gibi.

Anadolu'nun kadim değerlerini ve seslerini unuttuk. Sizin gibi birkaç sanatçı ile ait olduğumuz köklerimizi hatırlıyoruz. Toplumun kendini unuttuğu bir dönemde sanat bize ne anlatıyor?

Sanat, bir medeniyetin ve bir milletin inşasında en önemli yapı taşlarından biridir.

"İnsanı insan yapan şeyler nelerdir" sorusu, insanoğlu tarafından sürekli tartışılmalıdır. Bu soruya verilebilecek cevapların en önemlilerinden biri zannımca, "estetik"tir. İnsan dışında bütün canlılar için estetiğin bir önemi yoktur. Bir mekanın barınma dışında güzelleştirilmesi, süslenmesi, sadece insana has ve estetiğe dair bir şeydir. Yaptığınız salatanın üstüne üç-beş tane zeytin koymak, ihtiyaca dair değil, estetikle ilgilidir. İşte sanat da bir fikri, hayatı süslemek ve güzelleştirmek içindir. İşte bu estetik bakışı kazanan insanlar, hayatın inceliklerini ve insan olmanın erdemlerini kazanma

alışkanlığı edinirler zannımca. Hayatın gittikçe kabalaştığı ve sığlaştığı bir zamanda, sanıyorum ki sanata çok ihtiyacımız var.

Bence, toplumsal ve ailevi ilişkilerimizdeki yozlaşmanın ve kopmaların da tedavilerinden biri, bu incelikli bakış açısının kazanılması ya da tekrar hatırlanmasıdır. Yeni bir yüzyıl inşa etme hedefimiz varsa, sanatı asla göz ardı edemeyiz.

Sahneye çıktığınızda neler hissedersiniz? Sahneye çıkmadan önce mutlaka yaparım dediğiniz bir şey var mı?

Mutlaka dua okurum. Onun dışında herhangi bir şeyim yok. Hissiyat açısından sorarsanız, tabii ki her zaman sahneye çıkıncaya kadar ufak bir gerginliğim olur çünkü canlı programdır, aksaklık olabilir, herhangi bilmediğiniz bir durumla karşılaşabilirsiniz.

Dua etmek hayatın her alanında önemlidir. Sahneye çıkarken de beni güçlü kılan tek şeydir.

YAPTIĞINIZ SALATANIN ÜSTÜNE ÜÇ-BEŞ TANE ZEYTİN KOYMAK, İHTİYACA DAİR DEĞİL, ESTETİKLE İLGİLİDİR. İŞTE SANAT DA BİR FİKRİ, HAYATI SÜSLEMELİK VE GÜZELLEŞTİRMEK İÇİNDİR. İŞTE BU ESTETİK BAKIŞI KAZANAN İNSANLAR, HAYATIN İNCELİKLERİNİ VE İNSAN OLMANIN ERDEMLERİNİ KAZANMA ALIŞKANLIĞI EDİNİRLER ZANNIMCA.

Fotoğraflar Sena Tuba Çelik

BU GÜN BENİM
SON GÜNÜM OLSAYDI
VE GİDERKEN İNSANLARA
BİR KAÇ ŞEY SÖYLEYECEK
OLSAYDIM "TEKNİK
ŞARTLARA BAKMADAN ÇOK
ÇOCUK YAPIN" DEDİM.
Kİ BİZ "ALLAH YARATTIĞININ
SAHİBİDİR VE RIZKINI
VERİR" DİYE İNANAN
BİR MİLLETİN
ÇOCUKLARİYİZ.

**Aile denilince hatıralarınızdan
neler süzülür? Neleri
hatırlarsınız?**

Mesela biz çocukken kalabalık bir aile idik. Dokuz kardeşiz. Şimdi benim iki tane çocuğum var. Şu an düşünüyorum, keşke daha fazla olsalardı. Aile deyince aslında benim kafamda çok insanın olduğu bir yapı canlanır. Bu gün benim son günüm olsaydı ve giderken insanlara bir kaç şey söyleyecek olsaydım "teknik şartlara bakmadan çok çocuk yapın" derdim. Ki biz "Allah yarattığının sahibidir ve rızkını verir" diye inanan bir milletin çocuklarıyız. Bir ya da iki çocuklu ailelerden oluşursak, bir nesil sonra amcası, dayısı, teyzesi, halası olmayan çocuklar bırakacağımızı hatırlamamız gerekir. Sonuç olarak, benim için aile demek güzel, ihtiyaç duyacağımız bir kalabalık demektir.

Son olarak Müslüman ve Türk olarak kendini ifade eden gençler yalnız kaldı, bu yalnızlık yorucu. Bizim aracılığımızla gençlere neler söylemek istersiniz?

"Yalnız değilsiniz" derim. Biz işimiz gereği Türkiye'nin her yerine -çok ücra yerler de dahil olmak üzere- gidip görüyoruz, insanlarımızla sohbet ediyoruz. İnsanlarımızda, özellikle sağ duyulu insanlarda bir yalnızlık hissi var, bunu biliyorum. Yalnız, bunu hisseden milyonlarca insan var, birbirinden habersiz. Asla yalnız değiller ama öyle hissediyorlar. Bu da zannediyorum ki hani o bahsettiğimiz, oluşturulan algılar ile ilgili. Güçlüyüz ama güçlü olduğumuzun farkında değiliz. Bizim gibi düşünen ve hisseden milyonlarca insan olduğunun

hiçbirimiz farkında değiliz. Gençler bunu bilsinler. Kendileri gibi yaşayan, aynı hassasiyetlere ve hissedişe sahip, yaşayışı, hayat tarzı, dünyaya bakış açısı, inançları onlar gibi olan milyonlarca insan var. Bunu ben biliyorum yani. Görüp şahit olduğum için biliyorum. Yalnız olmadıklarını gerçekten bilsinler. Orada tek başlarına kalmış son insan değiller ama sadece birbirinden haberdar değiller. Neden böyle hissettikleri ise daha derin bir konudur. Uzun zamanlar yok sayılmak, ezilmek, hor görülme, zannediyorum ki böyle bir ruh haline sebep olmuş olabilir. Velhasıl şöyle söyleyeyim: Sen oradasın , yalnız değilim. Ben buradayım, yalnız değilsin! Vesselam.

İNSANLARIMIZDA, ÖZELLİKLE SAĞ DUYULU İNSANLARDA BİR YALNIZLIK HİSSİ VAR, BUNU BİLİYORUM. YALNIZ, BUNU HİSSEDEN MİLYONLARCA İNSAN VAR, BİRBİRİNDEN HABERSİZ. ASLA YALNIZ DEĞİLLER AMA ÖYLE HİSSEDİYORLAR. BU DA ZANNEDİYORUM Kİ HANI O BAHSETTİĞİMİZ, OLUŞTURULAN ALGILAR İLE İLGİLİ.

EY SEVR

**AYFER
BALABAN**

ayferbalaban@turuncudergi.com

Geç kalmış sevdalar
var ebedi muhabbet
ikliminde...
Hem geç, hem acemi,
hem bikarar sevdalar...

Ve sevdanın kucağında mest u
hayran olanlar var.

Ayaz gecelerde bilmem nasıl
olduysa soğumuş yürekler var
kaskatı, mücrim.

Subha-i mercanda süveydaya bir yol
arayanlar var biraz müteredit
Ve biraz ürkek.

Güneşin altında un ufak olmuş
dağlar, taşlar var şikayetsiz.

Kara sevdanın burcunda aşkın
tarumar ettiği çakıl taşları var
ibretamiz.

'Uy uşağum, burada her yer taş
-kaya

Görsen bizim oraların otunu,
yaprağını öpersin' diyenler de var
sine saf.

Öyle işte,

Her birimizin bir derdu var durmayı
ki içerude;

Zıp zıp zıplayayı

Hop hop hoplayayı.

Derdini tanıyan var, tanımayan var.

Derdini dert edinen var,

Derdin sahibi var diyenler var.

Derdi derman bilenleri hiç sorma,
sinmişler bir yerlere deli derler diye.

Nerededirler, bilenler var,

bilmeyenler var.

'Hey kurban olduğum dağlar, size ol
Rasul'un gözleri değdi,

Ey nefes nefes tırmandığım garı

Hira vahyin ilk tanığı sendin,

Sen ey Sevr,
Sen emre muti sinene sığındırdın
ya ol Muhammed'i (sav) ve Sıddıyk
arkadaşını,

İşte tam da bu sebepten;

Güneş gökte geniş dallarıyla
gölgeleyen bir yaprak,
Dağ-taş güllük gülistanlık benim
için

Diyenler var.

İşte bu bizim biraz kırık dökük,
biraz mahcub sevdamız,
Ve fakat mikyassız.

Değil mi ki dağların yüklenmediği
yük yüklenmiş sırtıma,

Kimse dudak bükemez bendeki
sevdaya.

Nazım da var, niyazımda.

Zaman zaman kararsızım da.

Ara sıra dolansa ellerim- ayaklarım
Fakat

Öyle böyle değil iştiyakım.

Öyle böyle değil ki günler geceler
boyu

Hop kalktı, hop oturdu ha bu
minnacıcık yüreğim.

Yumruk kadar yüreğimle

Çağın sapmalarına karşı koyup

İstikbal- i kiblede tekbir alışıma şahit
olarak yetmez mi bu sevdaya?

Diyenler de var.

Nasıl da denk geldi; bugün

günlerden Cuma,

Hatib hutbede,

'Tekbir' dedi, başka bir şey demedi,

Baştan sona tekbir ne demek ilmek
ilmek dokudu adeta.

Bildim ki aşk denilen gayriyi elinin
tersinde bırakmış.

Nasıl anlatayım sana
hissiyatımı
Kelimelerim firarda
Cümlelerim kırık dökük
bu ahvalde
Cırcır böceği gibi öterken
iki kelimenin yakasını
bir araya getiremiyorum
şimdi,
**Kusuruma bakma.
Gönlümün hazan değmiş
yaprakları yeşil yeşil
kıpırdıyor seni görünce.**

Elinin tersinde kalanlar için
Şairin dediği gibi 'gam mahor'
demekmiş tekbir.
Diyebilsek
Ah.
Ey bizi toplayan Beyt,
Ey dağınık kalpleri telif eden Beyt,
Ey titrek gönüllerin yaslandığı en
emin Beyt,
Canım Beytullah...
Ey ferî kaçmış gözlerin nuru,
Ey daralmış sinelerin inşirahı,
Ey varlığında varlık bulunan Sevgili,
Ey gönlümün Kara sevdası,
Ey firakında tüttüğüm,
Ey beni bikarar kılan her şeyden
azad edip
Teskin eden,
Hiçbir yerde,
Hiçbir vakit
Sende bulduğumu bulamadım
itirafımdır,
Bunu böyle bil.
Nasıl anlatayım sana hissiyatımı
Kelimelerim firarda
Cümlelerim kırık dökük bu ahvalde
Cırcır böceği gibi öterken iki
kelimenin yakasını bir araya
getiremiyorum şimdi,
Kusuruma bakma.
Gönlümün hazan değmiş
yaprakları yeşil yeşil kıpırdıyor seni
görünce.

Öyle susamışım ki sana
Zemzem zemzem üstüne
Umrumda değil yalım yalım
yalayan alaz
Hani çatır çatır çatlamış toprağa
rahmet indiğinde
Burcu burcu kokar ya toprak
Tam da öyle bir demde damla
damla değiyorsun kalbime.
Seni buldum ya,
Sana dokundum ya,
'Bismillahi Allahuekber' diyerek
selamladığım vechine dokunup,
Kara taşına buse kondurdum ya,
Gayrisi ne gam!
Burcu burcu kokun var şimdi
Sana dokunan avuçlarımda
Yeni yetme sevdalılar gibi kendi
avuçlarımda seni kokluyorum.
Gecenin en tenhasında penceremi
açıp üflediğim duaların aminisin
sen.
Ey benim Kara sevdam,
Evvel zamanda eteğine bıraktığım
göz yaşlarım dolanmadı değil
ayaklarıma.
Tövbelerimi hiç sorma.
'Kirlenmek ne kolay,
Arınmak ne zor demiştim'
halkalarına tutunarak, eteklerinde
göz yaşı dökerek,
Beni bana bırakma, tut beni
demiştim.
Ah, o ah u efgan tevbelerim,
Tuttuklarım sevinç,
Tutamadıklarım kıpkızıl utanç oldu
handelerimde.
Ah Kara sevdam, olanlar oldu işte.
Hüzün dudağımın iki yakasında
salıncak kurdu bak hicabımdan
Bütün hallerimi çıkın yapıp
Yine geldim,
Yeniden geldim,
Yepyeni umutlarla geldim.
Selam kapından girdim,
'Geldim', dedim sustum.
Geldim, benden kabul buyur,
Geldim, bana kolaylaştırdı,
Yenile beni.
Beni senden mahrum etme
Beni yolunda mahzun etme
Beni amelimde mahcub etme.
Beni bana bırakma
Kara sevdam.
Aminlerime icabet buyur Ya Mucib.
Amin, Amin, Amin.

turuncu

Aylık Kadın ve Yaşam Dergisi

Her ay güncel konularda en yetkili isimlerle yaptığımız röportajlar, alanında uzman yazarlarımızın ele aldığı dosya konularının yanı sıra kitap, film, mutfak kültürü sayfalarımızla evlerinize konuk oluyoruz.

**Bizi Sosyal Medyada
Takip Etmeyi Unutmayın!**

facebook.com/turuncukadindergisi

twitter.com/turuncudergisi

instagram.com/turuncudergisi

www.turuncudergi.com

e-mail: info@turuncudergi.com

Çocuğumla Büyüüdüm

İnsan tekâmül için yaratılmıştır. Çoğu zaman yaralarımız bizi daha iyi hale getirmek için çıkar. Aczini anlamak ve bu yolda ancak Allah'ın yardımı ile yürüebilme hissini verir insana. Gelin bir seferberlik başlatalım. Çocukluğumuza geri dönerek, çocuk olan beni sevelim, olduğu gibi kabul edelim.

**FATMA BETÜL
AYDIN**

Anne olduğumda 25 yaşındaydım. Doğumun hemen akabinde bebeği göğsüne yasadıklarında inanılmaz bir his hissedeceksin, bu duyguyu bir daha başka bir zaman asla tatmayacaksın ifadelerini sıklıkla duymuş, buna kendimi öylesi hazırlamıştım. Söylenen gibi bir his olmayınca yaşadığım derin üzüntüyü sizlere tarif edemem.

Hazır bulunuşluk şeklinde ifade ettiğimiz bir kavram vardır. Zamanla olabilecektir. Beslenir, pişer, kıvama gelince olgunlaşır. Anne olmak veya baba olmak dünyaya henüz gözümüzü acar açmaz başlar. **Kendi annemizden babamızdan gördüklerimizle, hislerimizle kendi ebeveynliğimizin tohumları atılır adeta.**

Bebeğim doğmuş ve kucağımdaydı ama ben bahsettikleri gibi olağanüstü bir his hissetmemiştim. Hissettiğim tek şey 'doğum travması, acı ve rahatlamanın vermiş olduğu şok hali ve henüz yeni başlayacak lohusa depresyonuna hazır mıyım?' gibi karmaşık duygular. Özgürlüğüme ve konforuma son derece düşkün olan birisi olarak bebek fikri doğru bir karar mıydı? diye düşünmeden kendimi alıkoyamadığım zamanlar. Annelik tuhaf bir duygu. Hani derler ya anlatılmaz, yaşanır. Bu deyimim tam olarak vücut bulduğu şey "Annelik" bence. Anne olmuşsundur artık, düşünsenize koskocaman bir Anne. Anne olmayı daha ziyade kutsallığından dem vurarak konuşuruz. Belki de fedakârlık boyutu. Ben sizlere bu yazımda daha farklı bir bakış açısı sunmaya gayret edeceğim. Daha bizler yeteri kadar olgunlaşmadan anne oluşumuzdan. Bu durumun çocuklara yansımından bahsedeceğim.

Ben henüz yeteri kadar olgunlaşmamışken, anne olduğumu anımsıyorum. Doğum sonrası yaşanacaklar tarzı genel varsayımlardan olabildiğince uzak duramayışımı anımsıyorum. Herkesin annelik adına verdiği öğütleri anımsıyorum. Yaptıklarımın çok yapamadıklarımı anımsıyorum. Annelik öğrenilebilen bir şey midir, bir eğitim olarak veya kursa giderek yeterince iyi bir anne olunabilir mi?

Hazır bulunuşluk şeklinde ifade ettiğimiz bir kavram vardır. Zamanla olabilecektir. Beslenir, pişer, kıvama gelince olgunlaşır. Anne olmak veya baba olmak dünyaya henüz gözümüzü acar açmaz başlar. Kendi annemizden babamızdan gördüklerimizle, hislerimizle kendi ebeveynliğimizin tohumları atılır adeta. Yeterince olgunlaşmış bir ebeveyn, yeterince olgunlaşmış bir ebeveyn doğurmuştur aslında.

Bizler daha büyümeden içimizdeki çocuğu avutmadan, çocuk büyütme kalkıştığımızda

ciddi problemlerle karşı karşıya kalıyoruz. Yaşadığımız kimlik karmaşası en çok çocukları vuruyor, geleceğin ebeveynlerini etkiliyoruz farkında olmadan. Bazen çocuklarıma baktığımda benden daha olgun davrandıkları olaylara şahitlik ettiğim bile oluyor. Deprem zamanı bir hayli etkilendiğimde kızım beni sarsacak ve oldukça düşündürecek şeyler ifade ettiğinde bunun üzerine uzun bir zaman düşünmüştüm. Bu olayda çocuklarım kadar olgun düşünemedim, gereğinden fazla tepki verdim. Peki ya neden?

Anne olunca zannettim ki, benden hep olgun haller çıkmalı...

Her birimizin çocukluktan gelen yaralarımız var. Olaylara verdiğimiz fazla tepkiler, fazla sevinç ve fazla üzüntü hallerimiz ve çocuklarla iletişimimiz. Her birimizinki farklı farklı.

Çünkü yaralarımız farklı yerlerde, farklı yerlerden. Peki ne yapalım hocam, daldık derinlere oralarda kalalım mı? Tabi ki hayır, geçmeyecek hiçbir yara yoktur.

İnsan tekâmül için yaratılmıştır. Çoğu zaman yaralarımız bizi daha iyi hale getirmek için çıkar. Aczini anlamak ve bu yolda ancak Allah'ın yardımı ile yürüyebilme hissini verir insana. Gelin bir seferberlik başlatalım. Çocukluğumuza geri dönerek, çocuk olan beni sevelim, olduğu gibi kabul edelim.

Unutmayalım ne Anne mükemmeldir ne de çocuklar. Mükemmel olan sadece Allah'tır. Bizler bu dünya hanında; kâh hata yaparak, kâh iyisini yaparak mükemmel olan zattan bize göndereceği yardım ve inayette yeterince iyi ebeveyn olabiliriz.

Etraftan gelen gereksiz gürültülere kulak kabartmayarak, iç dünyamıza yolculuk yapalım.

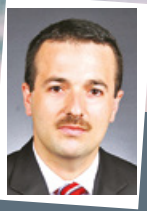
Herkesin yolu farklı, annelik-babalık yolculuğu çok farklı. Kendi yolumuzda olabildiğince önce iyi bir insan olmak için çabalayalım.

İyi insan olmayı becerebilmek, hata yapabilme olgunluğuna ermekle olur. İyi insan olabilen hayattaki tüm kimliklerinde yeterince iyi olabilir.

Unutmayalım ne Anne mükemmeldir ne de çocuklar. Mükemmel olan sadece Allah'tır.

Bizler bu dünya hanında; kâh hata yaparak, kâh iyisini yaparak mükemmel olan zattan bize göndereceği yardım ve inayette yeterince iyi ebeveyn olabiliriz.

GENÇLİK VE Şahsiyet

HÜSEYİN
KARACA

Artık kimse çocuğun şahsiyetini koru(ya)mıyor. Ergenlikle beraber şahsiyetini bulamayan çocuklar serseri mayın gibi hata üstüne hata yapıyor" dedi talib.

"Nasipten ötesi yok" dedi kâtib..

Elinden geleni yapıp tevekkülün hakkını veren her müslüman, nasibe de inanır. Bazı peygamberlerin, sahabelerin veli ve âriflerin anne babalarının, eşlerinin evlatlarının iman etmeden son nefeslerini vermesi, nasibe

inanıp inanmamanın terazisidir. "Alimden zalim zalimden alim doğabilir" sözü, geçerliliğini kıyamete kadar sürdürecektir olan bir pedagojik kural ve kaidedir. Nasibe inanmak miskin miskin oturup, başa gelenlere karşı pasif kalmak, çare üretmemek demek değildir. Gençlik; pırsırık, her şeye itaat eden, silik karakterler olarak değil, kendi dinamizmi içerisinde tercihlerini helal haram dengesinde belirleyebilen mukaddes manevi değerlerle yetiştirilmiş ayağının üzerinde durabilen özgüvenli bireyler olarak yetiştirilmelidir.

Gençlikten şikayet hemen her dönemin en popüler konularından biridir. Gilgamiş destanı gibi tarihin en eski yazılı metinlerinde bile gençliğin bozulduğuna, **gençliğin şahsiyetsiz olduğuna dair şikayet ifadeleri bulunmaktadır. Bu durum insanoğlunun değişmez kaderidir.**

“Bir insanın görünen şekli ve sûretine şahıs denirken, şahsına ve nefesine âit özelliklerin, rûhî ve mânevî niteliklerin bütününe ise kişilik ya da şahsiyet denmektedir.” (Kubbealtı)

İnsan kötü ve iyi olma yetenekleri ile donatılmıştır (Şems 91/8). Her insan kendi hür tercihleriyle yaşamına yön verir. “Ona doğru yolu gösterdik: ister şükreder, ister nankör ve kâfir olur (İnsan 76/3). İnsanoğlu fitratında, özünde güzellikleri inşa edecek, “en güzel surette, şekilde ve kıvamda yaratılmış” bir varlıktır (Tin, 95/4).

İnsanın içindeki nefis canavarı, şeytan faktörü ile birleşince, insan adeta bir canavara dönüşebilmektedir. İnsanın insan olarak şahsiyet kazanması bu canavarlaşma özelliğini frenleyebilmesine, içindeki güzelliği inşa etme özelliğini ön plana çıkarabilmesine bağlıdır. İnsanoğlu fitratında var olan bu fabrika ayarlarındaki güzellik detaylarını ön plana çıkarıp bir sosyal davranışa dönüştürebildiği oranda şahsiyetli bir varlıktır. Sosyal bir ıslah projesine, sosyal bir davranışa, toplumda karşılığı olabilecek somut manevi değerlere dönüşemeyen şahsiyetler, kendi içinde bazen

bencil bir tanrılaşmaya doğru evrilebilir. Dünya bugün, tanrılaşan bireysel şahsiyetlere değil; gününbirlik popüler politik her türlü çıkar ilişkilerinden uzak, kendisini mukaddesata, insanlığın huzuruna adanmış şahsiyetli ve karakterli paylaşımcı bireylere muhtaçtır. Kişinin şahsiyet ve karakteri, doğuştan sahip olduğu genetik özellikler ve yaşadığı çevrenin etkisiyle elde ettiği birikimden oluşur. Aile, okul, iş hayatı, mesleki refleksler kişinin şahsiyetini oluşturan en önemli unsurlardır. Kişinin karakteri aile ortamında oluşmaya başlamakta, okul hayatındaki gözlemleriyle gelişmekte, daha sonra iş hayatındaki belli kriterlere göre bu karakter ete kemiğe bürünmektedir.

Gençlikten şikayet hemen her dönemin en popüler konularından biridir. Gilgamiş destanı gibi tarihin en eski yazılı metinlerinde bile gençliğin bozulduğuna, gençliğin şahsiyetsiz olduğuna dair şikayet ifadeleri bulunmaktadır. Bu durum insanoğlunun değişmez kaderidir. Herkes yeni gelen neslin saygısız, hümitsiz olduğundan şikayet etmekte; fakat bunun tabii bir süreç olduğunu göz ardı etmemektedir.

Kuran-ı Kerim'de Ashab-ı Kehf kıssasında olduğu gibi gençlere vurgu yapılmakta, Hadis-i şeriflerde ibadet eden gençler övülmektedir: "Allah meleklerle karşı ibadet eden genci över ve şöyle der: 'Bakin şu kuluma, nasıl da benim için kendi istek ve arzularını bırakmıştır.'" (Kenzu'l-Ummal, 43057)

Gençlik sadece çocukluktan sonra gelen bir yaş kategorisi değildir; gençlik insanın doğumundan ölümüne kadar, kişinin toplumun huzuru ve mutluluğu için sahip olduğu hayata tutunma enerjisi ve kararlılığı, kötülöklere karşı koyabilme güç ve enerjisi demektir.

Olumsuzlukları yenebiliyorsa o insan her yaşta gençtir. Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in takdim ettiği ilahi vahyi kabul edenlerin çoğu gençlerdi. Bu gençlere güvenerek, onları doğru hedeflere kanaliz ederek Peygamber Efendimiz yaşadığı asrı, asrı saadete çevirmiştir. Gençlerin şahsiyet sahibi olup olmaması sadece aile bireylerinin ihmalden kaynaklanmamaktadır. Modern yaşamın getirdiği zor çalışma şartları, kentlerin kozmopolit yapıları, eğitim hayatının getirdiği çok farklı parametreler, çocukların ve gençlerin şahsiyetini belirleyen unsurlardır.

Kendi özgür iradesiyle hareket ederek doğru kararlara imza atan, tercihlerini günöbirlik geçici heveslerine göre değil Kuran ve sünnetin sağlam değerlerine göre belirleyen; kadere, hayra, şerrin Allah'tan geldiğine inanan; aile terbiyesine riayet eden, bireysel bencillikleri değil toplumun huzur ve mutluluğu için paylaşımcı bir yaşamı önemseyen anne, baba, öğretmen, akraba herkes gençliğin şahsiyetinin oluşmasından eşit seviyede sorumludur. Sürekli gençliğin karakersiz şahsiyetsiz olduğundan şikayet etmek, aslında toplumsal bir vebalden kaçmak anlamına da gelebilir. Özellikle ailelerdeki dağılmalar, aile konusundaki popüler yaklaşımlar; uzun vadede çocukların ve yarının geleceğinin, yani bir sonraki zamanın büyüklerinin karakterine olumsuz yansımaktadır.

Şahsiyet pek çok parametreye bağlı, daha çok ahlakla ilişkilendirilmiş bir konudur. Herkes kendi yetiştirdiği ortamın gerektirdiği ideolojik gözlükler, mesleki kaygılar, politik beklentiler çerçevesinde şahsiyet ve karaktere anlam yüklemektedir. Neye göre, kime göre, hangi açıdan... gibi kriterler dikkate alınmadan yapılan şahsiyet tanımları tutarlı sonuçlar doğurmamaktadır. Çünkü kişinin doğuştan, fitrattan gelen özelliklerinin yanında sanat ve mesleki kariyeri sonucunda ortaya çıkan ikinci hatta üçüncü şahsiyet ve karakterleri de bulunmaktadır. Geldiğimiz noktada mesleki karakterlerden, mesleki şahsiyetlerden bahsedilebilir. Her meslek grubu kendi yaşam reflekslerini belirleyen kurallarla hareket etmekte bu da mesleklere göre değişen bir şahsiyet ve karakter anlayışını gündeme getirmektedir. Öğretmenlerin, doktorların, esnafın her birinin ortak insani şahsiyet paydasından çok uzakta farklı mesleki karakter ve şahsiyetleri bulunabilmektedir. Özellikle politik çıkar ve kavgaların hakim olduğu dönemlerde müslüman şahsiyet ve karakterinin muhtevası da bu tartışmalara bağlı olarak değişiklik arz etmektedir.

Sürekli gençliğin karakersiz şahsiyetsiz olduğundan şikayet etmek, aslında toplumsal bir vebalden kaçmak anlamına da gelebilir. Özellikle ailelerdeki dağılmalar, aile konusundaki popüler yaklaşımlar; **uzun vadede çocukların ve yarının geleceğinin, yani bir sonraki zamanın büyüklerinin karakterine olumsuz yansımaktadır.**

Kişinin şahsiyetini oluşturan en önemli unsurlardan biri de helal lokmadır. Kazancın ve tüketilen gıdaların helal olması önemlidir. **Salih amel ve davranışın bir göstergesi de alın teridir. Gündüzünü gecesini helal lokma için ihyâ edenler eli öpülesi kişilerdir.**

Asr-ı saadetteki sahabelerin hayatının anlatıldığı şahsiyet ve karakter ile ilgili konularda bile, 21. yüzyılın hakim paradigması ve bakış açısıyla asr-ı saadet yorumlanmakta, Peygamber Efendimiz'in ve sahabelerin yaşamları bugünün politik ve popüler ideolojilerine malzeme yapılarak anlatılmaktadır.

Gençlik hataların yapılabilmesinin gayet doğal karşılanması gereken bir dönemdir. Hataların kontrollü bir şekilde doğruya kanalize edilmesi, ancak Allah'a kulluk, Peygambere ümmet olma bilincinin rehberliğinde şekillenen bir takva ve ihlas zemininde mümkündür. Kendi iç denetimini yapacak, vicdani ahlaki teftiş mekanizmasına sahip olacak, otokontrolünü sağlayacak, cinsel sapkınlıkların tehlikesinin farkında olan, hata-sevap, doğru-yanlış terazisini inşa edecek gençler yetiştirmeyi öncelmemiz gerekmektedir. Bu bilinci temin edecek birincil faktörlerden birisi ibadet bilincidir. Namaz gençlere bütüncül bir şahsiyet kazandıran en temel motivasyondur. Beş vakit namaz sadece zaman bilincini değil şükür bilincini de taze

tutar. Yaratanına teşekkür edebilen genç, yaşlanmayan bir ruh sağlığını elde eder. Abdest alan eller harama uzanmaz. Kibleye yönelerek Hakka secde eden alınlar, geçici makam ve şöhretlerin önünde eğilmez. Ramazan orucunu tutan bedenler, zor zamanlara sabrı öğrenir. Sahip olduğu parayı malı, zekat ve sadaka ile paylaşanlar parayı da malı da veren Allah'a kulluğun hakkını verirler.

Kişinin şahsiyetini oluşturan en önemli unsurlardan biri de helal lokmadır. Kazancın ve tüketilen gıdaların helal olması önemlidir. Salih amel ve davranışın bir göstergesi de alın teridir. Gündüzünü gecesini helal lokma için ihyâ edenler eli öpülesi kişilerdir. "Doğrusu insanın sa'yinden (çalışmasından) başkası kendinin değil. Elbette sa'yi yarın görülecek" (Necm 53/39-40) ayetini, Allah'ın kullarına olan lütf-u inâyetini unutarak yorumlarsak, hiçbir mukaddesât endişesi taşımayan, sadece başarıya endekli bir motivasyon geliştiren kişisel gelişim uzmanlarından farkımız kalmaz. Zira sürekli başarı vurgusu, kişiyi bencillik ve amellere güvenme uçurumuna yuvarlar.

Müminin başarı kriteri, önce alın teriyle helal lokma için çalışmak; daha da önemlisi, Allah'ın nasibini unutmamaktır.

Modern dünyanın handikaplarından birisi de çok değişken şahsiyet tipolojilerinin aynı bakış açısıyla değerlendirilmesidir. Modern dünyada şahsiyet, bireysellikte eş anlamlı olarak kullanılabilir. Unutulmamalıdır ki, şahsiyet sadece bireysellikten ibaret değildir. Meslek yaşamlarında her türlü makyavelist çıkarıcı araç ve yöntemi kullanarak zirveye ulaşan bazı başarılı kişiler, toplumda şahsiyetli karakterli örnek alınacak tipler olarak lanse edilebilmektedir. Halbuki bu kimseler birçok ortak insani şahsiyet kriteri açısından sınıfta kalabilmektedir. Bireysel kazanç ve kariyer uğruna kendisi dışındaki herkese karşı saldırgan bir tutum sergileyen, kendi bireysel ilerleyişini her şeyin önüne koyan, bireysel mutluluğu dışında hiçbir kriteri dikkate almayan bir genç şahsiyetin topluma faydası yoktur.

Diğer yandan gençler başkalarının ideolojik söylemlerinin seslendiricisi olan bir müzik enstrümanı değildir. Dünyadaki büyük sosyal hareketliliklerin gençlik hareketleri olarak filizlenmesi de aslında bunun bir göstergesidir. Gençler sahip oldukları dinamizm gereği politik sosyal çıkarılara alet edilmekte, ideolojilerin yürüyen ayağı, bakan gözü, kurşun atan tetiği gibi algılanmaktadır.

Yetişkinlerin şahsiyet sınavı çocukların ve gençlerin şahsiyet sınavı demektir. Sürekli gençlerden şikayet eden yetişkinlerin aslında karakter erozyonuna maruz kalmış kişiler olabileceği gerçeğini de asla akıldan uzak tutmamalıyız. Bazı ebeveynlerin kendi maddi yatırımları kadar çocuklarının eğitime kafa yormadıkları, bir gerçektir. Kendi tercihleri konusunda hiçbir masraftan kaçınmayan anne babalar, çocukların maddi manevi eğitimi söz konusu olduğunda bir ekonomi uzmanına dönüşmekte,

her kuruşu hesap etmekte, gençlerin eğitimlerine ilgisiz kalmakta, üstüne üstlük eğitimlerine yatırım yapmadıkları çocuklarından kariyerli şahsiyetler olmalarını beklemektedirler.

Gençlerin şahsiyet ve karakteri ölçüsüz duygusallıklara değil, iyi bir eğitime bağlıdır.

İki yüzlü çocuklar ve gençler yetişmesini istemiyorsak bütüncül bir davranış ile çocuklarımıza yaklaşmamız gerekmektedir.

Günümüzde müslüman bireylere düşen görev, karakter eğitimini sadece okullardan aile dışı belli kurumlardan beklememektir. Başta anne babalar, akrabalar olmak üzere herkes gençliğin şahsiyetinin olumlu bir şekilde oluşmasından sorumludur. Akriba ilişkilerinin zayıflaması, anne babaların kendi derdine düşmesi, çok yıkıcı sonuçlarla sonuçlanan bir eğitim sürecindeki sınav, kariyer, istihdam kaygıları yanında gençleri manevi olarak destekleyecek fedakar cefakar rehberlerin azalması müslüman toplumda gençlerin şahsiyetini olumsuz etkileyen unsurlardır.

Günümüzde müslüman bireylere düşen görev, karakter eğitimini sadece okullardan aile dışı belli kurumlardan beklememektir.

Başta anne babalar, akrabalar olmak üzere herkes gençliğin şahsiyetinin olumlu bir şekilde oluşmasından sorumludur.

BAKTIĞIM HER MOLEKÜLDE ALLAH'I GÖRÜYORDUM

Ben nedenleri merak eden biri idim ve makro düzeyde mikro düzeyde genlerimizde neler oluyor, bunlar bizi nasıl etkiliyor, sorularının cevabını bulmak istiyordum. Bir hastalık var, semptomları bu, tedavisi şu, ama nedeni ne? Hangi moleküler adımda ne olmuş da bu hastalık meydana gelmişti? Rabbimin yaratılış mucizesi hücrelerimizde nasıl vücut buluyordu?

Büşra Hanım öncelikle sizi sizden dinlese bize kendinizi nasıl anlatırsınız?

Büşra olarak ben kimim, önce dışarıdan görünenleri konuşalım:

1991 yılında İstanbul'da dünyaya geldim, İstanbul'da yaşadım, büyüdüm ve büyümeye devam ediyorum. Boğaziçi Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümünden mezun oldum. Ardından Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Proje Araştırmacısı olarak çalıştım ve eş zamanlı olarak başarı bursuyla Biyoteknoloji departmanında uzmanlığımı tamamladım. Son birkaç yıldır özel bir şirkette Medikal Danışman olarak çalışıyorum. Evliyim,

|| RÖPORTAJ: SEDA ŞİŞMAN ||

İklil Yüstra adında bir kız evladım var. Gelelim içimdekilere:

Öncelikli olarak ben bir anneyim, hayatımdaki tüm sıfatlarımla önüne geçti bu kimliğim. Hepsinde de fazlasıyla ve öyle güzel besledi ki sadece genetikçi idim mesela ama artık "Genetikçi Anne" oldum. Hayatımın belki de en önemli master dönemi annelik; diploma yerine Rabbim'in lütfu bir evladın hayatına rehber olma görevinin verildiği. Bunun dışında eşim, evladım, ablayım ve daha birçok farklı kimliğe sahibim.

Genetik uzmanı olma fikri nasıl oluştu?

Oldum olası nedenleri sorgulayan bir çocuk idim. Özellikle insana dair çok sorularım vardı, çok merak ederdim. Ben lisedeyken genetik bölümü daha çok çok yeni, geleceğin mesleği olarak adlandırılan, üç beş üniversitede bulunan bir bölümdü. Hedeflerimi belirlemek için araştırmaya başladığımda "Moleküler Biyoloji ve Genetik" adını duyduğumda kalbimden vuruldum, zira bu bölüm tam da olmak istediğim yerdin. Türkiye'de bu bölümün eğitimini

hakıyla veren en iyi okul Boğaziçi Üniversitesi'ydin. Ee okulum diye demiyorum, o da hayalleri süsleyecek bir yer olduğundan kafama koymuş, hedefimi belirlemiştim. Odamın en güzel yerine okulun bir resmini asmıştım ve o yeşil kampüs, ders çalışırken motive olmamı sağlayan bir stimülatör görevi görüyordu adeta.

Ailem her konuda oldukça destekleyiciydi ve genetik uzmanı olma kararına da saygı duymuş, nerede mutlu olacaksam onu yapmamı canı gönülden onaylarken öğretmenlerimin çoğu karşı çıkmıştı. Benim üniversite sınav puanım tıp fakültelerine yetiyordu ama ben ilk tercih olarak Boğaziçi Genetik'i istiyordum. Neden tıp yazmıyorsun diye beni ikna etmeye çalışan öğretmenlerimin kaçırıldığı nokta ise şuydu, ben kendimi tanıyordum. Yukarıda da belirttiğim gibi ben nedenleri merak eden biri idim ve makro düzeyde mikro düzeyde genlerimizde neler oluyor, bunlar bizi nasıl etkiliyor, sorularının cevabını bulmak istiyordum. Bir hastalık var, semptomları bu, tedavisi şu, ama nedeni ne? Hangi moleküler adımda ne olmuş da bu hastalık meydana gelmişti?

YANLIŞ ANLAŞILMASIN BUNLARIN HIÇBİRİ NE GENETİK BÖLÜMÜYLE NE DE O GÜZEL HÜCRESEL MEKANİZMALARIMIZLA ALAKALI DEĞİLDİ. "SEN ALLAH'A İNANIYORSUN BİR KERE, SENİN BU BÖLÜMDE NE İŞİN VAR?" CÜMLESİNİ ÇOK SIK DUYDUM VE ÇOK ÜZÜLDÜM AMA ÜZÜNTÜMDEN KATBEKAT FAZLA BİR ŞAŞKINLIK İÇERİSİNDEYDİM. ÇÜNKÜ BENİM İÇİN BİLİM, RABBİMİN MUCİZELERİNDEN BİRİYDİ VE BEN BAKTIĞIM HER MOLEKÜLDE ALLAH'I GÖRÜYORDUM.

Rabbimin yaratılış mucizesi hücrelerimizde nasıl vücut buluyordu?

Neyse ki kendi kararlarımı kendim verebildim. Rabbimin izniyle ilk tercihime yerleştim. Hayallerime doğru bir adım daha atmak beni ziyadesiyle heyecanlandırırken bölüme başladığımda birtakım hayal kırıkları yaşamadım değil. Yanlış anlaşılmasın bunların hiçbiri ne genetik bölümüyle ne de o güzel hücresel mekanizmalarımızla alakalı değildi. "Sen Allah'a inanıyorsun bir kere, senin bu bölümde ne işin var?" cümlesini çok sık duydum ve çok üzüldüm ama üzüntümden katbekat fazla bir şaşkınlık içerisindeydim. Çünkü benim için bilim, Rabbimin mucizelerinden biriydi ve ben baktığım her molekülde Allah'ı görüyordum. Büyük İslam âlimi Biruni, "Benim bilimle uğraşma sebebim Ali İmran Suresi 191. ayettir. " demmiştir ki o ayet şöyledir; Onlar ayakta dururken, otururken, yataarken hep Allah'ı anarlar; göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler: "Rabbimiz! Sen bunları boşuna yaratmadın, Sen yücesin, bizi cehennem azabından koru!" İşte ben de bölümümü hep bu düsturla okudum, her yeni bilgi sadece akademik hayatımı değil inancımı da güçlendirdi. Genetik lisansımın ardından Yeditepe Üniversitesi'nde epigenetik alanında uzmanlığımı tamamlayarak akademik kariyerime devam ettim.

İlerleyen yıllarda genetik araştırmalar yaşamımızda ne gibi değişimlere yol açabilir?

Kalıtım araştırmalarını tanımlamak için genetik terimini ilk kullanan kişi biyolog William Bateson, "Kalıtım yasalarını tam anlamıyla belirlediğimizde, insanoğlunun dünyadaki yeri ve doğa üstündeki iktidarı üzerinde o kadar büyük bir etkisi olacak ki, doğa bilimlerindeki öngörülebilir diğer tüm gelişmeler bunun yanında küçük kalacaktır." demıştır. Bu cümle bize genetik bilimin ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Bilim dünyasının genetik araştırmalardan beklentisi çok büyük aslında. Öyle ki insan genetiğini çözdüklerinde her şeyi çözebileceklerine inanıyorlar. Fakat hep konuştuğumuz epigenetiğin keşfiyle bu durum biraz karmaşık bir hal alıyor.

Genetik araştırmaların bizlere sağladığı faydaların büyüklüğü yadsınamaz bir gerçek. Mesela günümüzde sıklıkla duyduğumuz SMA'lı çocukların gen terapisi ile iyileşebilmesi düne kadar bir hayaldi ama bugün bir gerçek. Veya genetik olarak taşıyıcı bir çiftin sağlıklı bir bebek sahibi olmaları genetik biliminin nimetlerinden biri. Ancak, her işin olumlu yanları olduğu gibi olumsuz yanları da var elbet. Genetik araştırmalar etik olmayan yerlere doğru ilerlediğinde, o noktada bu çalışma-

lara dur diyebilecek, ahlaki değerlere önem veren bilim insanlarının olması gerekiyor. Gerçekleştirdiğim her çalışmam için çeşitli Etik Kurul Raporları almış biri olarak etik kürsüsünün ne denli önemli olduğuna vurgu yapmak isterim. Bu nedenle sen, ben, biz, bilim insanı olmalıyız, bu mecraları boş bırakmamalıyız. Elimizdeki bu genetik bilimi nimetinin kötüye kullanılmasına izin vermemeliyiz.

Hastalıklardan depresyona, kilo kontrolünden suç işlemeye kadar hayatın pek çok alanında etkisi olan epigenetik aslında nedir? Biraz bahsedebilir misiniz?

Ben genetik lisans mezunuyum, yüksek lisansımı ise epigenetik alanında yaptım. İkisi de benim kıymetlilerim fakat hangisini daha çok seviyorsunuz dersenez epigenetik derim. "Epi-" latince de "üstünde" anlamına gelen bir ön ektir, yani epigenetik "genlerin üstünde" demektir. Bilim dünyasında her alan birbirini besler ve aynı bir yapbozun parçaları gibi bütünü oluşturmak için birleşirler. Genetik bilimi diğer bilimlere kıyasla oldukça yenidir. Mendel'in çalışması sonrası 1900'lerde artık gen kelimesi kullanılmaya başlar. Genlerin keşfiyle bilim insanları eksik tüm parçaların tamamlandığını düşünür, epigenetikten habersizlerdir tabii.

İnsan olarak bizler genlerimizi değiştiremeyiz belki ama gen işleyişimizi öyle bir değiştirebiliriz ki... Bana sorarsanız insanın elindeki en büyük güçlerden biri de budur. Kaderinin hangi kapıları açacağını elinde tuttuğu efsunlu epigenetik anahtarı belirler, yani "yaşam tarzı"nızdadır aradığınız kapıyı açacak anahtar. İnsan hayatını belirleyen iki temel faktör budur işte; genetiği temsil eden genler, epigenetiği temsil eden çevresel etmenler. Günlük hayatta maruz kaldığımız birçok şey epigenetiğimizi değiştirme gücüne sahiptir. Sağlıklı yaşam dediğimizde insanların aklına sadece sağlıklı beslenmek gelse de sosyal medyada takip ettiklerimiz, izlediğimiz filmler, dinlediğimiz müzikler, yediklerimiz gibi pek çok şeyi kapsar. içtiklerimiz, yaşadığımız aile ortamı, anne babamızla ilişkimiz, eşimizle muhabbetimiz, ... Bunlar ve çok daha

fazlası gen işleyişimizi değiştirme gücüne sahiptir. Çocuğunuza sarıldığınızda mesela, onun gen işleyişini değiştirebileceğinizi biliyor muydunuz? Günlük hayatın normal akışındaki bir sarılmadan bahsediyorum. Ama bu sarılma çocuğumuzun gen işleyişini değiştirerek onun gelişimini, bilişsel zekâsını ve hatta bağışıklığını değiştiriyor. Hakeza sarılmadığınızda da bu faktörler olumsuz etkileniyor. Bu yüzden bilmeliyiz, farkında olmalıyız ve ona göre yaşamalıyız. Son kitabımda, hayat yolculuğumuzda epigenetik değişimlerin bize nasıl eşlik ettiğinden bahsederek bu konuyu daha fazla kişiye duyurmaya çalıştım.

"İpek ile Bilim - Sarıl Bana" ve "İpek ile Bilim - Eyvah, Uykum Kaçtı!" sonrasında da "Bu His Sizin mi?" adlarında kaleme aldığınız kitaplarınız var. Yazma fikri nasıl gelişti ve bu kitaplarda okuyucuya ne anlatıyorsunuz?

Aslında hepsinin başlangıcı Genetikçi Anne'nin doğumu ile oldu. Doğumu diyorum çünkü gerçekten benim içimden bir başka benim doğduğu çok özel bir andı bu. Bahsettiğim gibi ben çok severek okudum, fakat benim işim yoğun bir tempoda olduğu için hamileliğim itibarıyla mesleğime ara vermem gerekti. Kızım doğduktan sonra geceleri onu uyutup literatür okumaya devam ettim, alandan kopmamaya gayret ediyordum. Okudukça, düne kadar sadece ders olarak gördüğüm bilimin hayatımın ne kadar içinde olduğuyla yüzleştim. Kızımın canı acıdığında "öpeyim de geçsin" demem bilimin ta kendisiydi, ona sarılınca gen işleyişini değiştirebilmem, çalışmalarca ispatlanmış bilimsel gerçeklerdendi. Böyle farkındalıklar neticesinde, bilimin hayatımızın bu denli içinde olmasını neden herkese anlatmıyorum fikri doğdu. Çünkü toplumda bilim deyince akıllara bilimsel terimler, herhangi bir kişinin anlayamayacağı konular geliyordu. Oysa ben omzumda 7 aylık bebeğimin kuskun iziyle hem tam bir anne hem de tam bir bilim kadınıydım ve iki kimliğim gayet tabii bir arada yaşayabiliyordu. Bu aydınlanmanın gerçekleştiği gece @genetikci.

BEN GENETİK LİSANS MEZUNUYUM, YÜKSEK LİSANSIMI İSE EPIGENETİK ALANINDA YAPTIM. İKİSİ DE BENİM KIYMETLİLERİM FAKAT HANGİSİNİ DAHA ÇOK SEVİYORSUN DERSENİZ EPIGENETİK DERİM. "EPI-" LATİNCE DE "ÜSTÜNDE" ANLAMINA GELEN BİR ÖN EKTİR, YANI EPIGENETİK "GENLERİN ÜSTÜNDE" DEMEKTİR. BİLİM DÜNYASINDA HER ALAN BİRBİRİNİ BESLER VE AYNI BİR YAPBOZUN PARÇALARI GİBİ BÜTÜNÜ OLUŞTURMAK İÇİN BİRLEŞİRLER.

OKUDUKÇA, DÜNE KADAR SADECE DERS OLARAK GÖRDÜĞÜM BİLİMİN HAYATIMIN NE KADAR İÇİNDE OLDUĞUYLA YÜZLEŞTİM. KIZIMIN CANI ACIDIĞINDA “ÖPEYİM DE GEÇSİN” DEMEM BİLİMİN TA KENDİSİYDİ, ONA SARILINCA GEN İŞLEYİŞİNİ DEĞİŞTİREBİLMEM, ÇALIŞMALARCA İSPATLANMIŞ BİLİMSEL GERÇEKLERDENDİ. BÖYLE FARKINDALIKLAR NETİCESİNDE, BİLİMİN HAYATIMIZIN BU DENLİ İÇİNDE OLMASINI NEDEN HERKESE ANLATMIYORUM FİKRİ DOĞDU.

anne hesabını açtım. Tek amacım, bilimin ulaşılamaz ve anlaşılabilir olduğu yanlışlığı ile mücadele ederek aslında bilimin nasıl da hayatımızın içinde olduğunu göstermek; bunu da herkesin anlayabileceği bir dille yaparak özellikle kadınlara temas edebilmektir. Çok güzel geri dönüşler aldım ve yoluma elimden geldiğince devam ediyorum evelallah. Aynı yetkinlerde olduğu gibi çocuklarda da bilim insanı kimliğinin aslında doğru olmayan ama kabul görmüş net bir kalıbı vardı. Ayrıca çocukların gözünde bilim sadece laboratuvarında yapılan deneyler, köpüren kimyasallar olarak tasvir ediliyordu. Bu bağlamda küçük yaşta meraklı çocuklara temas etmemiz gerektiğine inanıyorum. Aynı annelerine bilimi anlatmak istediğim gibi çocuklarla da bunu konuşmak, bilimi bir ders gibi değil hayatın kendisi, yaratıcının gerçekleri olarak görmelerini sağlamak için bir kapı aralamak istedim. Bu konuda en büyük ilham kaynağım elbette kızım oldu. Sorduğu sorular, merak ettiği olaylar beni çocuklar için yazmam konusunda teşvik etti. Karavan Çocuk Yayınları'ndan gelen teklif neticesinde de İpek ile Bilim serisine başladık çok şükür. Çocuklarla olan iletişimimde de mottom “hayatın içinde bilim” olduğundan ilk kitabım

sarılmakla ilgiliydi. İpek ile Bilim-Sarı Bana ile çocuklara duyguların ve sevgi dolu bir temasın da bilimin ta kendisi olduğunu anlattım, beyinlerini tanımalarını, anlamalarını ve hatta onunla iletişim kurabilmelerini sağlamak istedim. Günlük hayattaki karakterlere bilim insanı bir teyze de ekleyerek, o ulaşılmazlık tabusunu yıkmaya gayretindeyim, ben de bir bilim insanı olarak hepsinin Büşra teyzesi değil miyim sonuçta.)

İpek ile Bilim serimizin ikinci kitabı “Eyvah, Uykum Kaçtı!” da da hemen her çocuğu ilgilendiren, özellikle yaz tatilinde artan ekran süresi neticesinde azalan uyku kalitesinden bahsettim. Şimdiki çocuklar ‘yapma, etme’ şeklindeki uyarı cümlelerinden hiç hazzetmiyor, ‘Yapmayayım ama neden?’ diye sorguluyorlar haklı olarak. Ancak aynı şeylerin sebebinin bilimsel gerçeklerle açıkladığımızda çok güzel ikna oluyorlar. Serimin ikinci kitabının bu bağlamda hem ebeveynlerin hem de çocukların işini kolaylaştıracağına inanıyorum. Çocuklar için elimden geldiğince üretmeye devam etmek istiyorum. “Bu His Sizin mi?” ise benim gözbebeğim; yıllardır hayalini kurduğum, iç dünyamda tüm hücrelerime defalarca anlattığım hikâyelerin ve çözümlerinin sayfalarda vücut bulmuş hali. Ben

anne tarafımdan bir Rumeli Türküyüm, Üsküp Makedonya göçmeniyiz. Benim yıllar önce bu his benim mi diye sorguladığım konuların aslında anneannemin hissi olduğunu fark etmemle bugünkü kitabımın ilk adımları atılmış oldu. Bir yazı yazmış ve nesiller arası hislerin genetik aktarımı konusunu kendi üzerimde irdelemiştim. Hemen akabinde toplumda bir travma aktarımı konusu gündem oldu. Hemen herkesin yorum yaptığı bir konu haline geldi. Bir baktım ki mesleki açıdan konuyla uzaktan yakından alakası olmayan kişiler sosyal medyada travma çözümlerine seansları yapıyor. Tam bu zamanlarda yazdığım ve hislerimi sorguladığım yazımı okuyan sevgili yayınevimi Küsurat Yayınları'ndan bir teklif geldi. Bu meselenin esasen tam bir genetik aktarım olduğunu biliyorduk ve genetik açıdan ele almaya karar verdik. Çünkü insan, kendiyi birlikte ondan nesiller öncesine dayanan genetik mirasını da yanında getirir gelirken... Geçmiş nesillerin trajik yaşantıları, bitmemiş meseleleri, unutamadığı aşkları, tutamadığı yasları bir bakmışsınız yan koltukta sizin hayat yolculuğunuza eşlik ediyor. Ee o zaman bu yolculuğa bilimsel gerçekler ışığında açıklamalar da gerekiyor. Her zaman olduğu gibi yalın bir dille ve kaynaklarıyla nesiller arası epigenetik aktarımlardan bahsettiğim kitabım "Bu His Sizin mi?"de, atalarımızdan aktarılan genlerimizin duygularımızı nasıl beslediğini, bu genlerden gelen hisleri çocuklarımıza aktarmadan nasıl yaşayacağımızı ve hayatımızı nasıl kolaylaştıracağımızı anlatıyorum. Bilinen popüler bilim kitap akışının aksine kitabımı herkesin hayatından en az bir iz bulacağı beş farklı öyküden ve bu öykü kahramanlarının yaşantılarının genetik çözümlenmesinden oluşturarak, açıklamasını yapamadığımız deneyimlerimize genetik ve epigenetik bilimlerinin çatısı altında yeni pencereler açmayı umuyorum. Öykülerin hepsi hayatın içinden kişiler aslında, ancak baştan sona gerçek bir hikâye var mı dersenez, kitabıma da adını veren Bu His Sizin mi? isimli bölümde anneannemin ve dolayısıyla benim hikâyemi bulacaksınız. Anneanne-anne-çocuk

arasındaki o özel bağa saygıyla, hem anneme hem anneanneme bugün beni ben yapan, bana aktardıkları tüm genler için minnettarım.

Genetik hastalık taşıyan iki kişinin evlenmesi sonucu doğacak çocuklarında da bu hastalıkları taşıma riski var mıdır?

Burada resesif ve dominant kavramlarından kabaca bahsetmek lazım esasen. Sağlıklı bir insanın genomu hem annesinden hem de babasından gelen genlerden oluşur. Genleri temelde iki gruba ayırıyoruz; dominant yani baskın gen aktarımı ve resesif yani çekinik gen aktarımı. Dominant gen, etkisini fenotipte yani dış görünüşümüzde her daim göstermektedir. Bunun aksine resesif gen ise etkisini sadece iki resesif gen bir araya geldiğinde göstermektedir. Bir resesif bir dominant gen taşıyan kişilere "taşıyıcı" denir, bu kişiler dominant gen özelliklerini gösterir ama resesif genin de taşıyıcısıdır. Sorunuzdaki gibi genetik bir hastalık açısından taşıyıcı olma durumunda, anne ve babada hastalık yapan genin var olduğunu, dolayısıyla "taşıyıcı" olduklarını biliyoruz. Bu kişiler hastalık genini taşırlar ancak gen resesif (çekinik) olduğu için hasta olmazlar. Bu noktada resesif gen taşıyıcısı bireyin kiminle evlilik yapacağı ciddi bir önem kazanır, çünkü taşıyıcı bir kadın veya erkek, taşıyıcı olmayan biriyle evlendiğinde doğacak çocuklar hasta olmaz, taşıyıcı olma riski yüzde 50'dir veya tamamen sağlıklı olabilir. Gördüğünüz gibi bu evlilikte çocukların mevzubahis genetik hastalık açısından hasta olma riski yoktur. Ancak iki taşıyıcı kişinin evlenmesinde risk oranları farklılaşır. Doğacak çocuklar yüzde 25 ihtimalle tamamen sağlıklı olabileceği gibi yüzde 50 ihtimalle taşıyıcı olabilir ve en önemlisi, taşıyıcı çiftlerde her gebelik için hastalığın ortaya çıkma riski yüzde 25'tir. Ailevi Akdeniz ateşi, kistik fibrozis, fenilketonüri ve orak hücreli anemi, otozomal resesif hastalık örneklerindedir.

Taşıyıcı bireyler herhangi bir semptom göstermedikleri için genellikle taşıyıcı olduklarını bilmezler ve ne yazık ki çoğu bunu çocukları hasta olduğunda öğrenirler.

"EYVAH, UYKUM KAÇTI!" DA DA HEMEN HER ÇOCUĞU İLGİLENDİREN, ÖZELLİKLE YAZ TATİLİNDE ARTAN EKİRAN SÜRESİ NETİCESİNDE BAHSETTİM. ŞİMDİKİ ÇOCUKLAR 'YAPMA, ETME' ŞEKLİNDEKİ UYARI CÜMLELERİNDEN HİÇ HAZZETMİYOR, 'YAPMAYAYIM AMA NEDEN?' DİYE SORGULUYORLAR HAKLI OLARAK. ANCAK AYNI ŞEYLERİN SEBEBİNİ BİLİMSEL GERÇEKLERLE AÇIKLADIĞIMIZDA ÇOK GÜZEL İKNA OLUYORLAR.

tespit ederek duruma daha geniş perspektiften müdahaleyi mümkün kılmaktır. Otizm teşhisi konmuş biri için genetik testler otizmin direkt bağlantılı olduğu bir mutasyonun var olup olmadığını tespit etmede; epilepsi, böbrek problemleri veya obezite gibi diğer sağlık problemleriyle bağlantılı olup olmadığını anlamada ve bağlantılıysa eğer bu problemleri önlemeye veya tedavi etmeye yardımcı olabilmekte etkilidir.

Aile öyküsü genetik açıdan bizim için çok önemlidir, zira ailesinde otizm olan bireylerin otizmlili olma veya otizmlili çocuğunun olması riski artmaktadır. Aile sağlık geçmişinizde otizm spektrum bozukluğu varsa bu ne işe yarar peki? Ailede otizm geçmişi hakkında bilgi sahibi olmak, çocuğunuzun hekiminin çocuğunuza bu bilgi dâhilinde daha detaylı bakmasına yardımcı olabilir. Hekimi, çocuğunuzun otizmin erken belirtileri açısından daha yakından kontrol edebilir ve ileri değerlendirmeleri yapabilir. Çocuk dikkatle izlendiğinde otizm belirtileri bazen 18 ay veya daha küçükken fark edilebilir. Bir çocuğa ne kadar erken yaşta otizm teşhisi konulursa, tedavi de o denli daha etkilidir. Bu sebeple ailenizde öğrenme güçlüğü olan, epilepsi hastası, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan veya otizmlili biri varsa doktorunuzu mutlaka bilgilendirmenizi öneririm.

Genetik faktörlerin yanı sıra çevresel etkenlerin de otizmin meydana gelme riskini etkilediğini biliyoruz. İleri anne veya baba yaşı, gebelik veya doğumda görülen komplikasyonlar gibi faktörler de otizm riskini artırabilir.

Son zamanların popüler başlıklarından biri de "aile dizilimi" genetik olarak baktığımızda bu konuda gerçekten bir genetik aktarım var mı? Neler söylersiniz?

Aile dizilimi gibi mühim bir konu hakkında işin "gerçek" uzmanları konuşmadığı takdirde, meydana boş bulan herkes uzman kesiliyor. Bunun mağduru, yanlışlara inanan kıymetli insanlarımız oluyor ne yazık ki. Tam da bu amaç uğruna sosyal medyada var olmak için elimden geleni yapıyor

ve ilmimin, bilimimin zekâtını vermek istiyorum. Hele ki insan sağlığını ilgilendiren benim alanım gibi bir konuda bizler bir görev bilinciyle sesimizi duyurmak zorundayız.

Aile diziliminde evet nesiller arası bir genetik aktarım kesinlikle mümkün, ancak bunun çözümlenmesi "aile dizilimi" ile yapılamaz. Bu kavram içinde doğruları ve yanlışları birlikte barındıran, doğrular hatırına insanların gerçek kabul ettiği ama aslında içinde Şamanik mitlerin de olduğu bir çalışma yöntemidir. Bu çözümlenmeyi yapan kişilerin seanslarında bir onay formu doldurmanız istenir ve formda "Buranın bir tıp merkezi ya da psikoterapi mekânı olmadığını biliyor ve burada tıp ve psikoterapi uygulanmadığı anlıyorum. Buradaki çalışmaların tıbbi tedavi, tanı veya değerlendirmelerin yeri olmadığını anlıyor ve kabul ediyorum." şeklinde bir ibare geçer. Bu cümlelerin meali şudur, burada bilimsel bir çalışma yapılmamaktadır. Oysa ailevi travma aktarımı gibi bir konunun çözümü tamamen bilimsel yöntemlerle olmalıdır. Bizler genetik uzmanları olarak konuyu nörojenetik açıdan inceler, sebebinin belirlenmesini ve çözümler için psikoterapist arkadaşlarımıza yönlendiririz, işin gerçeği budur. Öyle iki seansla travma çözümlenmesi falan yapılamaz.

AİLE DİZİLİMİ GİBİ MÜHİM BİR KONU HAKKINDA İŞİN "GERÇEK" UZMANLARI KONUŞMADIĞI TAKDİRDE, MEYDANI BOŞ BULAN HERKES UZMAN KESİLİYOR. BUNUN MAĞDURU, YANLIŞLARA İNANAN KIYMETLİ İNSANLARIMIZ OLUYOR NE YAZIK Kİ. TAM DA BU AMAÇ UĞRUNA SOSYAL MEDYADA VAR OLMAK İÇİN ELİMDEN GELENİ YAPIYOR VE İLMİMİN, BİLİMİMİN ZEKATINI VERMEK İSTİYORUM. HELE Kİ İNSAN SAĞLIĞINI İLGİLENDİREN BENİM ALANIM GİBİ BİR KONUDA BİZLER BİR GÖREV BİLİNCİYLE SESİMİZİ DUYURMAK ZORUNDAYIZ.

21. YÜZYILDA SESİ KISILMAK İSTENİLEN ERKEKLER

Tekstil sektörü erkeklige farklı bir bakış açısı getiriyor. Bu farklı bakış açısı nesilleri, kültürleri, inançları katlediyor. Genç kızların giydiği gelinlik farklı formlarda erkekler için tasarlanınca yalnızca konsept değil yaşadığımız hayat da değişiyor. Çit kırıldım, femine erkek modeli meyvelerini çoktan vermeye başladı. Çok başarılı kız öğrenciler ve ders çalışmaya hali olmayan erkek öğrenciler. İşe girmeye hazır mezun kızlar ve biraz dinlenip işe başlamak isteyen erkekler. Evliliğin sorumluluğunu taşımaya hazır kızlar ve henüz evlenmeye hazır olmayan erkekler. Anneliğe alışmış kadınlar ve baba olma sendromları yaşayan erkekler. Hayattan düşen, dizleri kanayan bir yerden sonra erkekleşen kadınlar ve kadınlaşan erkekler. Size de korkunç gelmiyor mu?

ÜMMÜGÜLSÜM
TAT

tatumugulsun@gmail.com

Bazen bir yerde bir delikanlı görüyorum. Saçları, pantolonu, ayakkabısı bildiğimiz gibi olmayan. Başka bir yere savrulan. Böyle giyinmek için kim bilir ne bedeller ödedin çocuk. Bedeller. Çocuklarımız ağır bedeller ödüyor.

Üst akıl LGBT saplılığı ile dünyayı yeniden tasarlamak isterken yaşananların faturasını ağır ödüyoruz. Ödeteceğimiz daha çok fatura var. İslam alimleri, fıkıhçılar bu işi konuşmuyor. Sosyal medya "Benim bedenim benim kararım" açıklamalarıyla dolu. Böyle bir dert yüzünden muhit değiştiren aileler, parçalanmalar, dağılmışlıklar. Gençcek adamların

sürüklendiği çaresizlik. Bizi itmek istedikleri o uçurum. Küresel sistemin istemediği tüm frekansların sesi kısilsın, bu eğilime destek olan lobiler güçlensin ve 21. Yüzyılın kabusu yaşanırken biz hiç bir şey olmamış gibi seyredelim. Öyle mi? İmani bunalımları olan bir topluma ibadet eksenli eleştiriler yönelten çok sevgili büyükler, toplumun kafasını "Sen olsan ne yaparsın?" sorusuyla her gün biraz daha karıştıran medya, danışanlarının cinsel eğilimleri konusunda hiç bir refleks gösteremeyen uzmanlar, farklı cinsleri üretmek için her türlü yatırımı yapan küresel sermaye. Bu mücadelede ne çok cephe var, farkında mısınız? Yasal, kamusal ve sosyolojik olarak çözüme kavuşturmamız gerek büyük bir derdimiz var. Biz ise aspirinle kanser tedavi ediyoruz. Dertler derya olsa ne çıkar. Ağzımızın tadı kaçmasın, yeter!

ARKADAŞIMIN EVi NEREDE?

ZELİHA
TAMER
UÇAR

tamerucarzeliha@gmail.com

Arkadaşımın Evi Nerede? 1987 yılında vizyona giren film; Tahran doğumlu, İranlı yönetmen Abbas Kiarostami tarafından çekilmiş. Köker adlı bir köyde, gerçek mekanlarda çekilen film; Köker Üçlemesinin ilk filmidir. Seyir boyunca köyün doğal yaşantısı ve kültürünün de filme yansıtıldığını görmek mümkün oluyor. Köker Üçlemesi serisinin diğer eserlerini ise Ve Yaşam Sürüyor, Zeytin Ağaçlarının Altında filmleri oluşturuyor.

Bir gün Ahmet, arkadaşının defterini yanlışlıkla kendi evine götürür. Ev ödevini yapmak için çantasını açtığı anda durumu fark eden karakterimiz, defterini arkadaşına ulaştırmazsa daha önce iki kez öğretmeninden uyarı alan arkadaşının ceza almasına neden olacaktır. Bu nedenle Ahmet nerede oturduğunu tam olarak bilmediği arkadaşına defterini götürmeye karar verir. Filmin ilk sahneleri sıradan bir senaryonun çekildiği izlenimi bırakıyor; ancak sabreder de filmi izlemeye devam ederseniz sıradan bir konunun sıra dışı işlendiğini, çarpıcı sahnelerin diliyle katmanlı alt okumalar yaptıran ve seyirciyi düşünmeye sevk eden önemli bir film izlediğinizi fark edip filmi sonuna kadar merak duygusuyla seyredeceksiniz.

Filmin açılış sahnesi uğultulu bir sınıf ortamıyla başlıyor. Bir sırada yan yana üç öğrencinin oturduğu kalabalık, kaotik, öğretmenin otoritesini elindeki kızılıklık sopasıyla kurduğu çocukluğumuzun okul günlerini hatırlayarak filmin içine akıyoruz.

Film, İran'a ait dönemin sosyal yapısını yansıtmasına rağmen filmin kırk-elli yıl öncesinin Türkiye'sinden de bazı izler taşıdığını görmek düşündürücüdür. Çocuğun birey olarak görülmediği, ruhsallığının yok sayıldığı; evde ve okulda ancak sert bir disiplinle adam olabileceğinin öngörüldüğü yıllar...

Ahmet, arkadaşı Rıza'nın defterini annesine göstererek ödevini yapmazsa okuldan atılacağını söylese de annesinin tepkisi "Eğer okuldan atılırsa bunu hak etmiştir." olur. Ahmet ise kendini sorumlu hissettiğinden vicdanen rahatsızdır.

Oysa anne, çocuğunun iç dünyasında olup bitenin farkında bile değildir.

Öğretmen istediği şekilde ödevin deftere yapılmasını çok önemsiyor. Hatta bu konuda uzun uzun vaaz verdiği bir sahne izliyoruz. Ancak çoğu okuldan sonra köy işlerinde çalışmak zorunda olan ilkokul çağındaki çocuklardan bazıları, aynı zamanda işçi çocuklar olduğundan, defterlerini okulda kapatıp okulda açıyor. Öğrencilerden Muhammet Rıza Nematzadeh de ödevini defterine değil de kâğıda yaptığı için öğretmeninden azar işitiyor. Defterini, kuzeninin evinde unuttuğu için ödevini deftere değil de bir kâğıda yapmıştır; ancak öğretmen için ödevin yapılmış olması yeterli değildir. Öğretmen bu durumu bir disiplinsizlik, kendi otoritesine itaatsizlik olarak görür. Sınıfın önünde Rıza'nın ödevini yırtar, aynı olayın bir kez daha tekrarlama hâlinde onu okuldan atmakla tehdit eder. Ahmet ise tüm bu olan biteni bir öğretmene bir arkadaşına bakarak izleyen gözlemci durumundadır. O sırada öğretmene tepki vermeyen Ahmet'in, filmin devamında sıra arkadaşının defterini yanlışlıkla çantasında eve getirdiğini fark

ettiği sahnede olaydan ne kadar etkilenmiş olduğunu anlıyoruz.

Okul dağılıp da çocukların okul avlusunda koşuşturdukları bir sahnede; yere düşen Rıza'yı Ahmet'in kaldırdığını, onu bahçedeki musluğun yanına kadar götürüp pantolonunu temizlediğini ve pantolonunu sıyırıp dizinin yaralanıp yaralanmadığını kontrol ettiğini gördüğümüzde Ahmet'teki vicdan duygusunun varlığını ilk kez fark ediyoruz.

Ahmet defteri yanlışlıkla aldığı fark ettiğinde annesinin yanına giderek onu arkadaşına geri vermesi gerektiğini söylüyor. Arkadaşının defteri olmadan ödevini yapamayacak olması Ahmet'i çok endişelendiriyor. Karakterimiz dakikalarca annesine durumu anlatıyor; ancak annesi yetiştirmesi gereken ev işleri ve bakmak zorunda olduğu küçük bebeğiyle meşguliyeti nedeniyle Ahmet'i duyuyor gibi görünse de aslında oğlunu dinlemiyor. Ahmet, arkadaşı Rıza'nın defterini annesine göstererek ödevini yapmazsa okuldan atılacağını söylese de annesinin tepkisi: "Eğer okuldan atılırsa bunu

hak etmiştir" olur. Ahmet ise kendini sorumlu hissettiğinden vicdanen rahatsızdır. Oysa anne, çocuğunun iç dünyasında olup bitenin farkında bile değildir.

Ahmet'in kafası karışır; vicdanı ve annesinin defteri arkadaşına götürmek için izin vermemesi arasında sıkışıp kalır. Kalbindeki; onun yüzünden öğretmenin arkadaşına kızacağı duygusunu yok sayamaz, annesinden azar işitmeyi belki de dayak yemeyi göze alarak yaşadığı köyden çok uzak bir köye, Poshteh'e, yayan şekilde gitmeye karar verir. Bu sahnedan sonra ekmek alması için fırına gönderilmesini fırsat bilip defteri koynuna saklayarak dışarı çıkar. Çocuk aklıyla fırına gidip gelme süresinde arkadaşının evini bulacağını, defterini teslim edip gelebileceğini düşünür.

Ahmet arkadaşının nerede, hangi evde oturduğunu bilmemesine rağmen Poshteh sokaklarında arkadaşının evini arar. Poshteh birkaç farklı mahalleden oluşan büyük bir yerdir. Kimse Nematzadehlerin evini bilmemektedir. Poshteh'te vakit hayli ilerlediğinde karşılaştığı yaşlı bir adam kahramanımıza yardım etmek ister, bu kişi bir kapı ustasıdır. Mahallenin sokaklarında dolaşırken yaşlı adam eskiden yaptıkları ahşap kapılardan bahseder. Filmde kapıların bir metafor olarak kullanıldığını fark ettim; geçmişe ait değerlerin, kültürün kaybolmasının metaforu... Ahşap doğrama kapıların yerini bir bir demir kapılar almaktadır. Bunun bir çeşit toplumda insanların birbirine olan güveninin kaybolmasının da metaforu olduğu düşüncesindeyim. Ne yazık ki ihtiyar kapı ustası da Ahmet'in Nematzadeh'in evini bulmasını sağlayamaz.

Film boyunca annesine verdiği fırın kapanmadan ekmek alma sözü Ahmet'in hep aklındadır. Hava kararıp gece ilerlediğinde dahi yaşlı

kapı ustasına "Ekmek almak için eve dönmeliyim," der. Oysaki annesinin ondan ekmek istemesinin üzerinden saatler geçmiş ve fırın çoktan kapanmıştır. Ahmet'in film boyunca ekmek almayı ve arkadaşına defterini vermeyi kendisine sorumluluk edindiğini görmekteyiz. Ne yazık ki her iki sorumluluğunu da yerine getiremez. Annesinin isteğini yerine getiremeye de arkadaşının onun yüzünden öğretmeninden ceza almaması için bir çözüm üretir. Nasıl mı? Merak edenler için filmi izlemelerini tavsiye ederim.

Arkadaşının Evi Nerede? İlk bakışta basit ve küçük bir olayın kısa anlatımı gibi görünse de bu filmde çok şey öğrendim. Yönetmenin yetişkinler dünyasının çarpık ahlak anlayışını Ahmet'in sorumluluk bilinci ve vicdanı üzerinden aktarmasına hayran kaldığımı, eserin her topluma ve kuşağa hitap eden mesajlar içeren önemli bir film olduğunu söylemek isterim.

Ahmet arkadaşının nerede, hangi evde oturduğunu bilmemesine rağmen Poshteh sokaklarında arkadaşının evini arar. Poshteh birkaç farklı mahalleden oluşan büyük bir yerdir. Kimse Nematzadehlerin evini bilmemektedir. **Poshteh'te vakit hayli ilerlediğinde karşılaştığı yaşlı bir adam kahramanımıza yardım etmek ister, bu kişi bir kapı ustasıdır.**

TÜRKİYE'NİN YARISI DİĞER YARISINI NARSİST OLMAKLA SUÇLUYOR

Akademisyenler, terapistler, aile dizimi çalışanları, astrologlar, numeroloji ile uğraşanlar narsist ilişkileri uzun uzun anlatıyor. Hayatı boyunca tek fatura ödememiş sosyal medya kullanıcıları "Gerekirse merdiven silerim" edebiyatı yapıyor. Müge Anlı ve Esra Erol günde iki kez ekranlardan toplumu dövüyor. İnsanlar bırakın gemiyi, limanları

bile yakacak kadar bıkkın yaşıyor. İmparatorluk bakiyesi bir milletiz. Avrupa, içindeki cadılara kazan aramakla meşgulken biz şahsiyet üzerine bir toplum inşa etmişiz. Fakat o da ne? Geçmişten kaçarken geleceğe de gidememişiz. Arafın bin türlüünü yaşamışız. Kuaförde, parkta, iş yerinde yalan söyleyenin yıldızını parlatmışız. Kapitalist dünyada para en büyük çekim merkezi

olmuş. Göklere verdiğimiz sözü unutup yerlerde palyaço aramışız. Şimdi büyük büyük dertlerimiz var. Aile ilişkileri, komşu ilişkileri, anne-çocuk ilişkileri her türlü hortuma, tufana açık. Sonuç? Elbette yok.

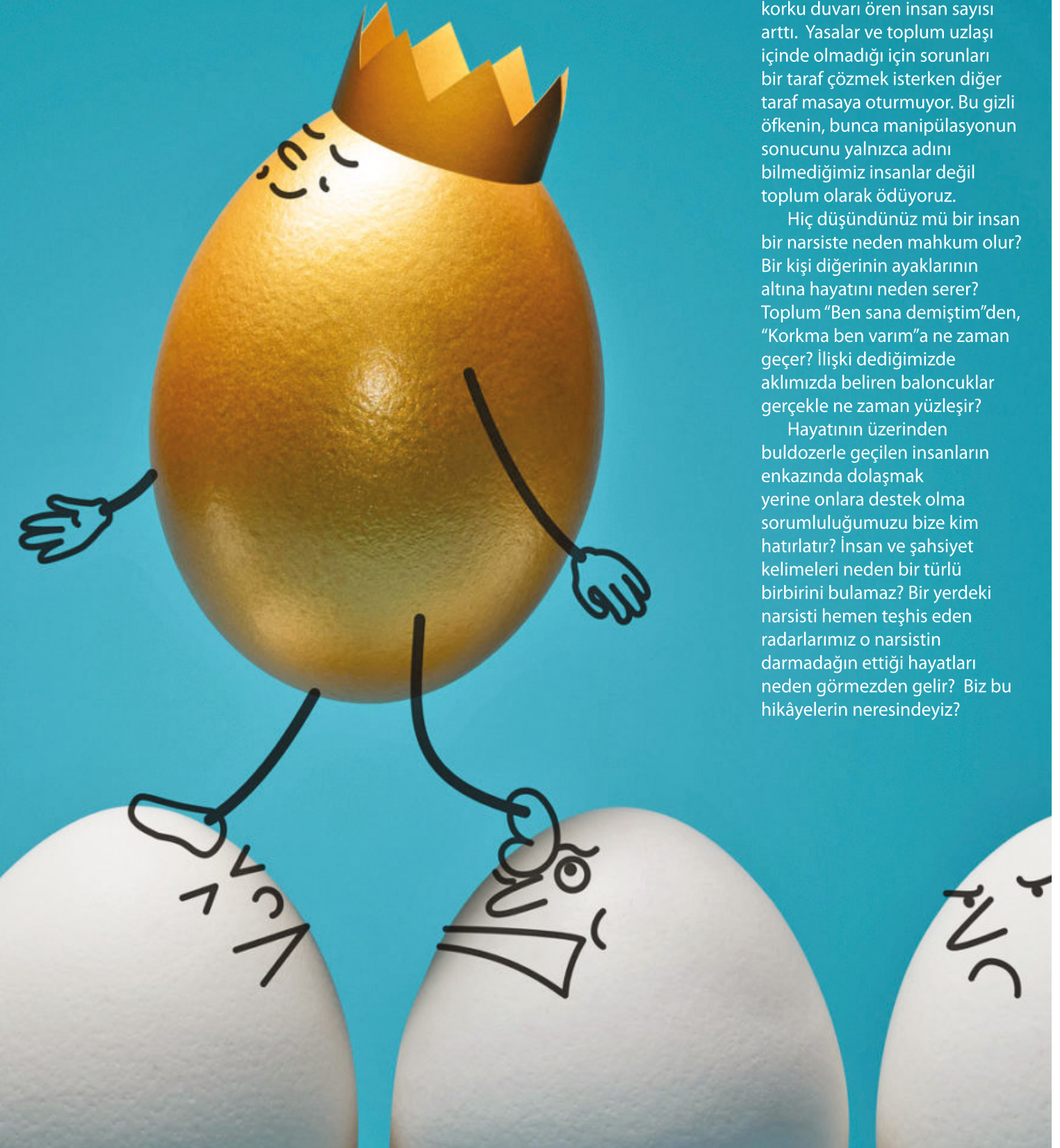
Yangından çıkmış gibi korkuyla yaşadıklarını anlatan kadınlara "kader ve sabır" öğütlüyoruz, şiddet meyilli çocukları "yeter ki evden gitsin" diye birilerine zimmetliyoruz.

Narsizm son yıllarda çok arttı. Çünkü hayattan ne alacağını bilmeyen insan sayısı arttı. Çünkü geçirdiği öfke nöbetiyle etrafının gözüne korku duvarı ören insan sayısı arttı. Yasalar ve toplum uzlaşısı içinde olmadığı için sorunları bir taraf çözmek isterken diğer taraf masaya oturmuyor. Bu gizli öfkenin, bunca manipülasyonun sonucunu yalnızca adını bilmediğimiz insanlar değil toplum olarak ödüyoruz.

Hiç düşündünüz mü bir insan bir narsiste neden mahkum olur? Bir kişi diğerinin ayaklarının altına hayatını neden serer? Toplum "Ben sana demiştim"den, "Korkma ben varım"a ne zaman geçer? İlişki dediğimizde aklımızda beliren baloncuklar gerçekle ne zaman yüzleşir?

Hayatının üzerinden buldozerle geçilen insanların enkazında dolaşmak yerine onlara destek olma sorumluluğumuzu bize kim hatırlatır? İnsan ve şahsiyet kelimeleri neden bir türlü birbirini bulamaz? Bir yerdeki narsisti hemen teşhis eden radarlarımız o narsistin darmadağın ettiği hayatları neden görmezden gelir? Biz bu hikâyelerin neresindeyiz?

Tarihin Kadın Yıldızı: Meryem El-İcliyye

Yeryüzünde milyonlarca kez doğduk, milyonlarca kez öldük. Biz kadınlar tarihin tozlu sayfalarında her zaman yokmuş gibi durduk. Fakat bu tarihi bizim topraklarımız yazmadı. Batı dünyasının cadı olarak yaktığı yüzlerce bilim kadınının yanında İslam ile şereflenmiş topraklar kadını yaşamın dışına asla itmedi. İşte bunun kanıtlarından biri: Meryem el-İcliyye.

10.yy'da Suriye'de yaşayan Meryem el-İcliyye küçük yaşlarda babasına çiraklık yapmaya başlamıştır. Babası ise bir usturlap ustasının çırağıdır. Karmaşık ve ebat olarak da büyük olan usturlabı geliştirmiş, usturlabı gök cisimlerinin yüksekliğini de ölçebilen bir alet haline getirmiştir. Usturlabı daha kullanılabilir ve daha işlevsel hale dönüştürerek geliştirmiştir. Yaptığı çalışma o dö-

nemde büyük ses getirmiş, Bağdat idarecisi Seyfüddeve tarafından saraya davet edilmiştir.

Meryem el-İcliyye Seyfüddeve tarafından istihdamlı olarak saraya yerleştirilmiş ve icatları ile ilgili çalışmalara burada devam etmiştir. Burada, devletin talep ettiği usturlabı üretmeye başlamıştır. Meryem el-İcliyye yaptığı bu çalışma sonrasında el-Usturlabi olarak da anılmaya başlamıştır.

USTURLAP NEDİR?

Günümüzde sadece bilmediğimiz yerlerde değil, daha kolay olanı bulmak adına da sıklıkla navigasyon kullanılmaktadır. Aynı zamanda adımlarımızı, nabzımızı, zamanı, yönü ve pek çok işlevi aynı anda yapıp ölçen akıllı saatler de en popüler ürünlerden. Usturlap da bu denli yaygın olan bu ürünlerin başlangıç noktası sayılmaktadır. Usturlap Meryem el-İcliyye'nin de katkılarıyla hem astronomik ölçümler yapabilen, hem yön gösteren harita ölçümü, zaman ölçümü, astronomi ile ilgili matematiksel soruların çözümü için kullanılan bir alettir.

Yedi Güzel Adam

ALAEDDİN ÖZDENÖREN, RASİM ÖZDENÖREN, ALİ KUTLAY, CAHİT ZARİFOĞLU, ADİL ERDEM BAYAZIT, NURİ PAKDİL, MEHMET AKİF İNAN'IN GENÇLİK DÖNEMLERİNDEN BAŞLAR DİZİDE HİKAYELERİ. HEPSİ ÇOK İYİ ARKADAŞLARDIR VE KAHRAMANMARAŞ'TA BİRLİKTE OKUDUKLARI "KARA LİSE" ADIYLA ÜNLENEN LİSE SAYESİNDE YİNE BİR ARAYA GELİRLER.

ZÜLÜNÜN GÜNLÜĞÜ

Canım Turuncu okurları merhaba,
Aylardan Temmuz. Yaz geldi. Her yer cıvılcıvılcı şimdi. Sıcaklardan şikâyet etmeyelim, özellikle Ankara'da çokça yağış gördük, Haziran boyunca. Şükretmeyi de ihmal etmeyelim. Şükretmek zaten hayatımızdaki en büyük eksiklik değil mi?

Bu ay size tavsiye etmek için dizi ararken Tabii platformunu karıştırdım çokça. Yıl boyunca oradaki dizileri konuşacağımız aşikâr. Mesela Moğol saldırısından kaçan Rumi'nin hikayesi, ilk olarak aklıma gelen. Baktım bölümler bitmiyor, yetişmeyecek, birlikte izlemiş olalım da, yeni sezonda konuşalım üzerine diye erteledim.

Dostlukları, edebiyat için birlikte ürettikleri eserler, aileleri, aşkları ve devrin etkisini anlatan sahneleri ile 39 bölüm süren dizi, dönemin belgeseli gibidir. **Nuri Pakdil, Cahit Zarifoğlu, Adil Erdem Bayazıt ve Rasim Özdenören daha çok ön plandadır, yapımda.**

Modern Doğu Masallarını çokça anlattılar ayrıca. Henüz ona başlamadım. Seveni şimdiden çok. Abdulkadir Geylani Hz. in hikayesi de platformda var. Bence dizi sektörü adına önemli bir kaynak olmuş platform. Uğur Yücel'i görmek de o diziler içinde, çok değerli bir sürpriz olmuş. Ben olduğu dizileri çok sevdim hep çünkü. Asıl anlatmak istediğim, yazın tekrar dizi izlemek adetten ya, öyle bir diziden bahsedeceğim, geçmeden, tabii platformunu konuşalım hatta abartalım istedim. Netflix gibi. Netflix konusunda ön yargılı olduğumu, içinde izlediğim diziler olduğunu, beni takip edenlerde bilmeyen yoktur değil mi?

Bu arada Rumi dizisinin yorumlarına bakarken, Mevlâna Celaleddin Rumi ismini içimizde kabul etmeyenler olduğunu, bu olabileceken, kimse kimseyi tabii ki sevmek zorunda değil, hakaret ettiklerini görüp, kendi kendimi sorguladım. Tek sayfa Mesnevi okumamış ya da okuduğunu anlayacak kadar tasavvufu gönül bağı kurmamış insanların, ben de böyle bir ön yargı oluşturdu yorumlar, o da benim hatam. Bir gönül insanını, birebir görmüş gibi aşığılaması, ne

kadar doğru? Bizde sevmeyenler, Amerika'da çok değer gördüğünü bilse misal, utanır mı diye düşünmek ne kadar doğru? Mevlâna Celaleddin Rumi ismini apayrı bir yazı ile konusu olarak ele almak gerekiyor elbette ki.

Gelelim bu ay sizle paylaşmak istediğim diziyeye.

Hatırlar mısınız, bir dönem Doktorlar dizisi başladığında, bir de Serdar Ortaç yeni şarkı yayınladığında yaz geldi diyorduk. Sonra Aşk-ı Memnu, Yaprak Dökümü gibi diziler aldı Doktorlar dizisinin yerini. Şimdi Seksenler gibi yapımlar sıklıkla yayınlanarak ekranda yer ediniyor. Madem yazın ruhu dizi tekrarı, aslında olması gereken öyle yapımları görmek diyerek, bir eski diziden bahsetmek içimden geldi.

Yedi Güzel Adam.

Türk Edebiyatı için önemli 7 ayrı isimden bahseden dizinin hikayesini, bilmeyenler için kısaca anlatayım.

Alaeddin Özdenören, Rasim Özdenören, Ali Kutlay, Cahit Zarifoğlu, Adil Erdem Bayazıt, Nuri Pakdil, Mehmet Akif İnan'ın gençlik dönemlerinden başlar dizide hikayeleri. Hepsi çok iyi arkadaşlardır ve Kahramanmaraş'ta birlikte okudukları "Kara Lise" adıyla ünlü lise sayesinde yine bir araya gelirler.

Dostlukları, edebiyat için birlikte ürettikleri eserler, aileleri, aşkları ve devrin etkisini anlatan sahneleri ile 39 bölüm süren dizi, dönemin belgeseli gibidir. Nuri Pakdil, Cahit Zarifoğlu, Adil Erdem Bayazıt ve Rasim Özdenören daha çok ön plandadır, yapımda.

Önce Kara Lise' deki öğrencilik yıllarını anlatarak başlar dizi. Bölümün başında mutlaka bir şiir okunur. Sonrasında önceden gerçekleşen bir hikâye anlatılır. Sonra asıl hikâyeye geçilir. Dönemin olaylarını da çarpıcı bir dille ekrana taşırlar.

Sağ-sol tartışmaları, Alevi-Sünni ayrımı yaratılmaya çalışılması, Filistin'in tarihi, Yedi Güzel Adam'ın kavga değil, fikirle bir duruş sergileyip, öğrencilerini de etkilemeleri, hepsi birer ders niteliğindedir.

Dergimiz yazarlarından ve şimdi Manisa Milletvekili olan Bahadır Yenişehirlioğlu hocanın da ekranla tanışması bu dizi ile gerçekleşir. Hikayesini çok defa anlatmıştır, ben de oradan biliyorum. Dizinin senaristi kendisinin asker arkadaşıydı, öyle hatırlıyorum, Sahaf İsmail Efendi rolü için hocayı aramış. O da bir yolculuğunu iptal edip, sete gelmiş. Sahaf İsmail Efendi Erdem Bayazıt'ın hocası. Sete geldiğinde önce rolden vazgeçmiş, sonra ikna olmuş. O ikna oluşu ile gösterdiği cesaretle çok güzel bir yolculuğun başlangıcı olmuş. İyi ki tanışmış ekranla. İyi ki bizler de tanımışız.

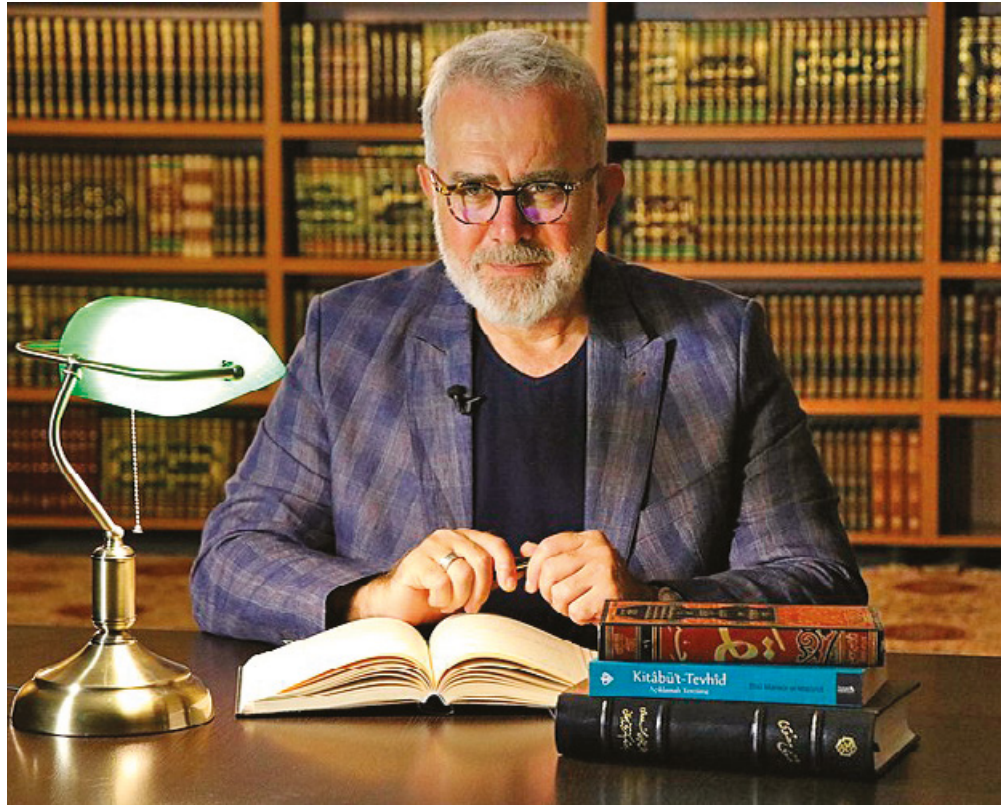
Yazın ekranlarda sıklıkla izlediğimiz dizilerin daha anlamlı olması lazım bizler için. Başta anlattığım Tabii gibi mecralar da çok değerli keşifler için güzel araçlar. Benim Yedi Güzel Adam'dan bahsetme sebebim, bilinmeyen birçok hikâyeyi keşfetmeme de vesile olmasındandır. Cahit Zarifoğlu mesela Cemal Süreya hayranıdır. Lise yıllarında, gerçekte, karşısına çıkıp, birlikte yaşamayı teklif edecek kadar, şairi sevdiği bilinir. Cemal Süreya benim için çok kıymetli bir kalemdir.

Edebiyatı seviyorsanız, dönem dizileri ilginizi çekiyorsa, şair ve yazar olma hayalleriniz varsa bu 7 güzel insanı tanımakta geç kalmadınız. Bu arada bilmeyenler için bir dipnot.

7 Güzel Adam ismi Cahit Zarifoğlu'nun arkadaşlarına atfıdır. Hatta aynı isimle çok sevilen bir şiir kitabı vardır. Zarifoğlu okumak kolay değildir. Zarif şairi anlamak emek ister. Unutmayın. Veda ederken ben de ondan bir şiir bırakayım, selamımız olsun:

*Yedi adam biri bir gün
bir aşk bir gün
gereğini belledi
ölüm girse koynuna
Ayırmaz aşkı yanından
Beyaz haberlerim oluşuyor
kardeşlerim
Daha ne kadar saklanabildik seninle:
Yaylalardan nasıl geçtik
Çobanlara yetişemedik ama uzaktan
zahmetsiz ve hiç kimseye değil gibi
konuşan ağızlardan
Ne bilge sözler dinledik
Sığındığımız
Ve içinde saçlarımız göle girmiş
ıslanan
O dev O kabul eden O sizin veren
mağaralar
Yine açık yine buyur'lu
Çekildi üstümüzden. -Çalılıların
Bilen duruşlarıyla karşılaştık
koşuşurken gizlilere.*

Dergimiz yazarlarından ve şimdi Manisa Milletvekili olan Bahadır Yenişehirlioğlu hocanın da ekranla tanışması bu dizi ile gerçekleşir. Hikayesini çok defa anlatmıştır, ben de oradan biliyorum. **Dizinin senaristi kendisinin asker arkadaşıydı, öyle hatırlıyorum, Sahaf İsmail Efendi rolü için hocayı aramış. O da bir yolculuğunu iptal edip, sete gelmiş.**

HAYALLER İNGİLİZ, ROYELLER ÜRDÜN

SALİHA
KARAASLAN

bademlimon@gmail.com

Birine harika bir yaşam vaadi verilmek istendiğinde ne derler bilirsiniz; "seni kraliçeler gibi yaşatacağım, sen saraylara layıksın" vs. . . Royal hayat hepimizin gözünde yaşanılabilir, özenilesi bir şey olmalı ki, güzel bir yaşam tasvirini hep kraliyet ailesi üzerinden yapmışız.

"Biz bu prensliği, prensesliği istemiyoruz, sarayınız da sizin olsun, unvanınız da" diyerek royallikten kimsenin baskısı altında kalmadan, kendi rızalarıyla ayrılan İngiliz kraliyetinin küçük oğluya, gelini bile bir miktar pişman olmuş ki hala royallığın ekmeğini yemeye çalışıyorlar.

Efendim kaçınıcı yüzyıldayız, kraliçe mi olur, oluyor valla. Ee demokrasi? Demokrasi bile bunların elini eteğini öper öyle düşünün. Kulağa çok ortaçağ geliyor değil mi?

Ürdün Veliht Prensi Al Huseyin bin Abdullah ile Suudi Arabistanlı Rajva Al Seyf, Ürdün'ün başkenti Amman'daki **Zahran Sarayı'nda düzenlenen nikâh töreni ile evlendi ve düğün hiçbir Avrupa royal düğününden aşağı kalmadı.**

Monarşi İngiltere'de olunca havalı Orta Doğu'da olsa çağ dışı oluyordu şu son düğüne kadar. Ürdün Veliht Hüseyin'in Suudi Arabistanlı Rajva Al Seyf'le olan düğününden bahsediyorum. Kulislerdeki dedikodularına kadar, İngiliz royal düğünlerine benzemesiyle gündeme oturan düğünden.

Ürdün Veliht Prensi Al Huseyin bin Abdullah ile Suudi Arabistanlı Rajva Al Seyf, Ürdün'ün başkenti Amman'daki Zahran Sarayı'nda düzenlenen nikâh töreni ile evlendi ve düğün hiçbir Avrupa royal düğününden aşağı kalmadı. Onların Kate Middleton'ı, Meghan Markle'ı varsa bizim de Rajva'mız var diyerek hiçbir masraftan ve hiçbir batılı adetten geri kalınmayarak bir düğün yaptı Ürdün royal Haşimiler...

Dünyanın bir tarafında demokrasi uğruna oluk oluk kan dökülürken diğer tarafında dukler, düşesler, royal familyanın hayranlık uyandıran hayatı, kraliçenin tapulu malı olan koca bir ülke! Aman efendim onlarınki sembolik... Yine zengin malı züğürdün çenesini yoracak ama bu sembolik (!) kraliyet ailesinin

adı dahi ülkeye milyar dolarlar, sterlinler kazandırıyor. Dünya çapında hayranları olan royal familyanın attığı adım haber oluyor. Özellikle Prenses Diana'nın şaibeli ölümü sonrası oluşan fanatik hayranları, ailenin magazin tarafını siyasi tarafının önüne geçirdi. Rahmetli Diana'nın ilk göz ağrısı William'in düğünü herhangi bir kraliyet ailesine mensup olmayan halktan karısı, gelinliği, bir kıyafeti beş kere giymesi, kraliçe ile arasındakilerin dedikoduları vs. sıkı bir takipçi kitlesi oluşturdu royal familyaya.

Royal magazin meraklılarının yakından takip ettiği Lady Diana, magazincilerden kaçarken trafik kazasında öldü diye biliniyor ama esasen Müslüman sevgilisiyle evlenip asil mavi kraliyet kanına Müslüman kanı karışmasın diye kraliçe tarafından öldürüldüğü söyleniyor. Tabii yine kulislerin yalancısıyız. Küçük prens Harry'nin anasının intikamını almak için asil mavi kraliyet kanına bir miktar siyahi Amerikan kanı karıştırdığı iddia ediliyor. Annesi siyahi, kendisi melez üstelik Hollywood oyuncusu bir ablayla evlendi kendisi.

Bu düğün ve bu olaydan sonra üzüntüden toparlanamayıp ölen kraliçe Elizabeth'in cenaze töreni birçok ülkeden an be an izlendi.

Tam artık royal magazin bitti derken Ürdün veliahtının düğünü yetişti imdadımıza. Düğün Avrupa'da olmamasına rağmen royalsizliğimizi gidermeye yetti. Avrupalılar için Lady Diana neyse Müslüman royaller için de Ürdün kraliçesi Raina oydu. Güzellikse güzellik, zarafetse zarafet, modaysa moda, ikonluksa ikonluk, royallikse royallik hiçbir eksiği yoktu Kraliçe Raina'nın. Fakat ona bile yapılmayan Avrupa tarzı taçlı resepsiyon Kraliçe Raina'nın yeni gelini Rajva'ya yapıldı. Düğün günü resmi tatil ilan edildi, halkın düğünü izlemesi için tıpkı İngilizlerde olduğu gibi meydanlara dev ekranlar kuruldu, prens ve prenses yine dük ve düşesler gibi üstü açık arabayla halkı selamladı. İki kareyi yan yana getirsek hangisi Amman hangisi Londra ayıramazsınız. Yeni prensesin sade gelinliği, topuksuz zarif ayakkabıları abartısız makyajı Cambridge düşesi Kate Middleton'a benziyor dedikodularına sebep oldu.

Amerikalarda eğitim görmüş mimar kızımız Rajva Al Seyf Suudi kraliyet ailesine yakınlığıyla biliniyor. Suudilerin de Amerika'yla yakınlığı malum ki zaten ABD başkanının eşi ve kızı da düğünde hazır bulundu. Kulislerde dönen dedikodulara göre Ürdün'ün Suudiler ve dolayısıyla ABD ile olası yakınlığını engellemek için İngiliz royal familya tam takım düğüne akın etmiş her fotoğraf karesine de girmişler. Yalnızca Edinburg düşesi gelecek diye beklenirken veliaht prens düzeyinde katılmışlar. Bürokrasi, demokrasi ve dedikodunun her türlü bolca mevcut yani yılın düğününde.

Fransızlar "gül gibi royal familyamızı giyotinle kestik biçtik, oy ne ettik biz" diye dizlerini dövüyor mudur bilmiyorum ama royal familya çılgınlığı giderek artıyor. Ülkemiz dâhil dünyanın birçok yerinde ilgiyle takip ediliyor. Siz deyin dedikodu merakı ben deyim vintage sevdası. Sen hiçbir masraftan kaçınma, kelimenin gerçek anlamıyla krallar gibi düğün yap; İngiliz özentisi diye yorum yapsınlar. Anlayacağınız hayaller İngiliz, royaller Ürdün...

Kulislerde dönen dedikodulara göre Ürdün'ün Suudiler ve dolayısıyla ABD ile olası yakınlığını engellemek için İngiliz royal familya tam takım düğüne akın etmiş her fotoğraf karesine de girmişler.

Yalnızca Edinburg düşesi gelecek diye beklenirken veliaht prens düzeyinde katılmışlar.

MELEK MI? ŞEYTAN MI?

Av. Arb.
UMUT ÖZKAN

Yargılanacaksınız!
Hesaplaşacağız!
Kaçamayacaksınız!
Bu üç kelimeyi seçimlerden önce çokça duymuşsunuzdur. Gerek altılı masanın adayı Kılıçdaroğlu gerekse sosyal medya fenomenleri ile sanat dünyasının sözüm ona ünlüleri dillerine pelesenk ettikleri bu kelimelerle Ak Partiyi ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı destekleyenleri tehdit ettiler.

Seçim öncesi baskılar öyle bir boyuta evrildi ki sokakta yürüyen bir vatandaşın Erdoğan'ı destekliyorum demesi neredeyse imkânsız hale gelmişti. **Demokrasi, özgürlük, hukuk söylemleri ile iktidara talip olanların gerçek yüzleri ortaya çıkmıştı.**

Seçim kazanmak için her yolu mübah gören Kılıçdaroğlu'nun miting meydanlarında tehditlerine alışmıştık da özel videolar çekip paylaşan ünlüler ile konserlerde parmak sallayan şarkıcılar tuhaf geliyordu. Vatandaş alenen tehdit ediliyor ve aşağılanıyordu. Hem de kim tarafından, konserine gittiği şarkıcı ya da filmi seyrettiği bir oyuncu tarafından.

Seçim öncesi baskılar öyle bir boyuta evrildi ki sokakta yürüyen bir vatandaşın ya da arkadaşları ile sohbet eden bir gencin Erdoğan'ı destekliyorum demesi neredeyse imkânsız hale gelmişti. Demokrasi, özgürlük, hukuk söylemleri ile iktidara talip olanların gerçek yüzleri ortaya çıkmıştı. Oysaki seçim daha bitmemiş, millet ise kararını vermemişti. Bu neyin

acelesiydi. Anlaşılan içlerinde büyütüp besledikleri kin ve nefreti gizlemeye güçleri yetmiyordu artık.

Bu nefreti "her şey çok güzel olacak" dedikleri İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimlerinden sonra yakından görme fırsatını bulmuştuk zaten. Kılıçdaroğlu, hiç kimseyi işten çıkarmayacağız diye namus sözü vermiş olmasına rağmen sadece İBB'de 15 bin kişi işten çıkartılmıştı. İşten çıkartılanların tek suçu ise Ak Parti döneminde işe girmeleriydi. Ak Parti döneminde işe giren 15 bin kişinin gözünün yaşına bakmayan, çocuklarına ve ailelerine acımayan bir zihniyetin iktidar olduktan sonra neler yapabileceğini tahmin etmek zor değil. Geçmişte yaptıkları zulümler gelecekte yapabileceklerinin

teminatı olsa gerek. Neyse ki milletimiz ortalığı yangın yerine döndürmeyi kafasına koyan bu zihniyete yüz vermedi. Sandıklar açıldığında akli selim kazanırken kin ve nefret ise kaybeden taraftaydı. Kaybeden taraftaki siyasiler iç hesaplaşmalara yelken açarken sanatçı ve ünlüler ise "biz ne yaptık" sessizliğine büründü. Bazıları için beklenen yalancı bahar gelmese de memleketin dört bir yanına hakiki yaz geldi. Ağaçlar erik ve kiraz gibi çeşitli meyvelerle bezenirken belediyeler kültür ve sanat organizasyonları ile bu ürünleri tanıtmayı hedefliyor. Tabii ki bu festivallerin en önemli misafirleri ise sanatçı ve ünlüler oluyor. Bu misafirlik için ise çok ciddi ücretler alındığı herkesçe malum. Hangi

festivale kimin çıktığının hiçbir önemi yok. Sanatçı ve ünlülerin hepsi bizim çocuklarımız. Yalnız milletine hakaret eden, siyasi tercihleri nedeniyle aşağılayan ya da memleketini yabancı ülkelerde kendisine uzatılan mikrofonlara şikâyet eden sanatçı müsveddelerine tahammülümüz yok.

Yalandan bir özre ya da yanlış anlaşıldım hikayelerine prim verilmemeli. Hesap sorulsun diye bir derdimiz hiçbir zaman olmadı. Lakin herkes yaptıklarının ve söylediklerinin bedelini bir şekilde ödemeli. Ödemese bile sahnelere çıkartılarak ödüllendirilmemeli. Varsın sesi çok güzel olsun, varsın oyunculuğu çok iyi olsun; eğer milletiyle ağlayıp milletiyle gülemiyorsa bize uzak olsun.

Yalandan bir özre ya da yanlış anlaşıldım hikayelerine prim verilmemeli. Hesap sorulsun diye bir derdimiz hiçbir zaman olmadı. **Lakin herkes yaptıklarının ve söylediklerinin bedelini bir şekilde ödemeli. Ödemese bile sahnelere çıkartılarak ödüllendirilmemeli.**

DOĞAL GÜZELLİKLERİ VE TARİHİ
İLE EŞSİZ BİR YER:

Eskişehir

Çok uzun bir tarihe sahip olan ve ilk çağlardan Osmanlı dönemine kadar uzanan birçok paha biçilmez tarihi hazineye ev sahipliği yapan Eskişehir'in kültürel merkezi Odunpazarı'ndan başlayan tarihi gezileri de yerli ve yabancı turistler tarafından çok popüler.

ÖZLEM
URGANCIOĞLU

Anadolu Bölgesi'nin en kendine özgü şehirlerinden biri olan Eskişehir, Anadolu Üniversitesi ve Osmangazi Üniversitesi gibi iki büyük üniversitesiyle tam bir öğrenci şehri olarak biliniyor. Eskişehir, Porsuk Çayı çevresinde sıralanan turistik tesislerinin yanı sıra ülkemizin en büyük şehir parklarından biri olan Sazova Bilim, Kültür ve Sanat Parkı ile de ünlü. Şehri ortadan ikiye bölen ve Venedik kanallarına benzer bir manzara oluşturan Porsuk Çayı'nda yapılan gondol gezi-

lerinin çok sevildiği Eskişehir'in her köşesi yemyeşil parklar, mesire alanları, spor sahaları ve çocuk oyun bahçeleri ile çevrili. Parkları kadar dünya standartlarındaki müzeleriyle de ünlü olan Eskişehir'de havacılık müzelerinden cam ve ahşap el sanatları müzelerine kadar müze gezmeyi sevenler için onlarca farklı seçenek var. Son derece güzel otelleri de hem şehir içinde hem de popüler gezi bölgelerinde bulunmakta. Ayrıca Eskişehir'in kaplıcalarıyla da meşhur olduğunu söylemeden geçmeyelim. Biz Eskişehir'e Ankara'dan hızlı trenle gittik.

Tepebaşı ilçesi Sazova Mahallesi'nde 400.000 metrekre gibi devasa bir alan üzerinde 2008 yılında ziyarete açılan **Sazova Bilim, Kültür ve Sanat Parkı, Eskişehir'in en bilinen simgelerinden biri ve en büyük parkı.**

Çocuklar için de yetişkinler için de çok keyifli bir yolculuk deneyimi idi.

Çok uzun bir tarihe sahip olan ve ilk çağlardan Osmanlı dönemine kadar uzanan birçok paha biçilmez tarihi hazineye ev sahipliği yapan Eskişehir'in kültürel merkezi Odunpazarı'ndan başlayan tarihi gezileri de yerli ve yabancı turistler tarafından çok popüler. Yüzlerce yıllık kervansaray ve camilerden bilim merkezlerine kadar herkes için gezilecek güzel bir yeri olan Eskişehir'de mutlaka görmemiz gereken yerlerin hepsini yazmak mümkün olmadı, ancak kendi gezip görebildiğimiz yerleri sizler için yazmaya çalıştım. Keyifli okumalar.

SAZOVA BİLİM VE KÜLTÜR PARKI

Tepebaşı ilçesi Sazova Mahallesi'nde 400.000 metrekre gibi devasa bir alan üzerinde 2008 yılında ziyarete açılan Sazova Bilim,

Kültür ve Sanat Parkı, Eskişehir'in en bilinen simgelerinden biri ve en büyük parkı. Etkileyici bölümleriyle tüm dünyanın ilgisini çeken ve Türkiye'nin en büyük en güzel parkları arasında yer alan Sazova Bilim, Kültür ve Sanat Parkı'nın içerisinde 1200 kişilik açık hava konser salonu, yapay gölet, su sporları olanakları, Japon bahçesi, bilim merkezleri, müzeler, yürüyüş yolları, restoranlar ve kafeler gibi pek çok farklı bölüm var.

Çocukların çok sevdiği masal şatosu, hayvanat bahçesi, oyun alanları, su altı dünyası ve etkinlik alanlarının da bulunduğu parkın Sazova Bilim Deney Merkezi'nde ise Türkiye'nin ilk uzay evini ziyaret edebilirsiniz. Yılın her dönemi eğlenceli ve öğretici etkinliklerle dopdolu olan park, hem çocuklu aileler hem de spor severlerin Eskişehir'de kesinlikle uğraması gereken yerler arasında. En çok dikkat etmeniz gereken

nokta ziyaret saatleri çünkü geç saatlere kalıp kapıdan dönenler çok oluyormuş. Ayrıca tatil dönemlerindeki aşırı yoğunluğu göz önünde bulundurarak program yapmanız iyi olur. Hafta içi 10.00 ile 17.00 ve hafta sonu 10.00 ile 17.15 saatlerinde açık. Şatonun içinde girmek istediğiniz bir yer olursa ayrıca ücret ödüyorsunuz. Ayrıca alan çok geniş olduğu için çok yorulabileceğinizi bilerek uygun ve rahat ayakkabılar giymenizde fayda var.

Sazova Bilim, Sanat ve Kültür Parkı içerisinde yer alan Masal Şatosu, çocuklu ailelerin Eskişehir'de muhakkak ziyaret etmesi gereken bir yer. Çizgi filmlerden çıkmış gibi görünen etkileyici şatosundan ismini alan eğlence merkezi, 2014 yılından beri ziyaret edilebiliyormuş. Masal Şatosu, Efsaneler Diyarı ve Gizemli Yolculuk gibi farklı bölümleri bulunan eğlence merkezinin faaliyet ve etkinlik alanları ise yıl boyu çocuklar için düzenlenen pek çok etkinliğe ev sahipliği yapıyor. Masal Şatosu'nun seyir terasından Sazova Bilim, Sanat ve Kültür Parkı'nın en güzel panoramik manzarası izlenebilir.

ODUNPAZARI

Eskişehir'in en eski yerleşim bölgesi ve tarihi kalbi olan Odunpazarı ilçesi, aynı zamanda şehrin kültürel merkezi konumunda. UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer alan Odunpazarı merkezi, kentsel sit alanı olarak korunuyor. Geleneksel Anadolu ve Türk mimarisinin en güzel örneklerini görebileceğiniz Arnavut kaldırım sokakları ve birbirinden güzel ahşap konakları ile sadece Eskişehir'de değil, Türkiye'de düzenlenen fotoğraf yarışmalarının ve kültür gezilerinin de en önemli adreslerinden biri olan Odunpazarı'nda 300'den fazla tarihi ev, camiler, külliye, hanlar ve kervansaraylar bulunuyor.

Evliya Çelebi'nin de kitaplarında güzelliğinden

bahsettiği Odunpazarı'nın tarihi çarşılarında yer alan geleneksel el sanatları atölyeleri ve alışveriş için Eskişehir'de ilk uğramanız gereken yerler arasında. Her sokağının büyüleyici manzaralar sunduğu Odunpazarı'nda her mevsim muhteşem fotoğraflar çekeceksiniz. Ayrıca Eskişehir'in meşhur çi böreğinin de en güzelini Odunpazarı'nda yiyebilirsiniz.

PORSUK ÇAYI

Eskişehir'in merkezinden geçen ve Venedik benzeri çarpıcı bir manzara oluşturan Porsuk Çayı, şehri Tepebaşı ve Odunpazarı olarak iki bölüme ayrılıyor. Şehrin en önemli turistik merkezlerinden biri haline gelen Porsuk Çayı'nda gondol ve tekne gezilerine katılarak unutulmaz bir gün geçirebilirsiniz. Kafeler, restoranlar, kitap evleri, çay bahçeleri, eğlence mekanları ve etkinlik alanlarıyla

Evliya Çelebi'nin de kitaplarında güzelliğinden bahsettiği Odunpazarı'nın tarihi çarşılarında yer alan geleneksel el sanatları atölyeleri ve alışveriş için Eskişehir'de ilk uğramanız gereken yerler arasında. **Her sokağının büyüleyici manzaralar sunduğu Odunpazarı'nda her mevsim muhteşem fotoğraflar çekeceksiniz.**

Eskişehir'in en bilinen müzelerinden biri ve Türkiye'nin ilk balmumu müzesi olarak 19 Mayıs 2013 yılında ziyarete açılan **Balmumu Heykeller Müzesi, Eskişehir'de yerli ve yabancı turistlerin yoğun olarak ziyaret ettiği yerler arasında.**

çevrili Porsuk Çayı'nda köprüler, yürüyüş parkurları, bisiklet yolları ve çiçek bahçeleri arasında keyifli bir gezi yapabilirsiniz. Geceleri eşsiz aydınlatmalarla büyüğü bir atmosfere sahip olan Porsuk Çayı, Eskişehir'de romantik bir akşam için ideal.

ESKİŞEHİR ADALAR BÖLGESİ

Atatürk Caddesi, Şair Fuzuli Caddesi ve Porsuk Çayı arasında yer alan Adalar Bölgesi, Eskişehir'in en sevilen gezi alanları arasında. Porsuk Çayı'nın etrafında sıralanan kafeler, restoranlar ve yürüyüş yollarıyla güzel bir gezi alanı olan Adalar Bölgesi, Eskişehir'in sosyal hayatının en canlı olduğu yerlerden biri. Hem gündüz hem de geceleri oldukça hareketli olan bölgede yürüyüş yaptıktan sonra Porsuk Çayı manzaraları eşliğinde kahvenizi içebilirsiniz ve Eskişehir'in en güzel fotoğraflarını burada çekebilirsiniz.

DOKTORLAR CADDESİ

Doktor muayenelerinin fazla olmasından dolayı halk arasında Doktorlar Caddesi diye bilinen İsmet İnönü Caddesi, Eskişehir'in en hareketli caddelerinden biri. Tramvayı, çiçeklerle süslü yürüyüş yolları, onlarca mağazası, hediyelik eşya dükkanları, kafeleri ve eğlence merkezleri ile Eskişehir'de sosyal hayatın kalbinin attığı yerlerden biri olan Doktorlar Caddesi, yapı olarak İstanbul'un ünlü İstiklal Caddesi'ne de oldukça benziyor. Hem yürüyüş yapmak hem de alışveriş yapmak için Eskişehir'de gidilmesi gereken en popüler yerlerden biri olan ve trafiğe kapalı olan Doktorlar Caddesi'nde gezerken caddeyi süsleyen birbirinden ilginç heykelleri de incelemeyi unutmayın.

ESKİŞEHİR BALMUMU HEYKELLER MÜZESİ

Her ne kadar yoğun kalabalıktan sıra gelmemiş ve

görememiş olsam da şiddetle tavsiye edilen yerlerden biri. Eskişehir'in en bilinen müzelerinden biri ve Türkiye'nin ilk balmumu müzesi olarak 19 Mayıs 2013 yılında ziyarete açılan Balmumu Heykeller Müzesi, Eskişehir'de yerli ve yabancı turistlerin yoğun olarak ziyaret ettiği yerler arasında. Müzenin koleksiyonlarında Mustafa Kemal Atatürk, Osmanlı padişahları, Barış Manço, Orhan Gencebay, Müslüm Gürses ve İbrahim Tatlıses gibi ünlü sanatçılar, Albert Einstein gibi bilim insanları, Kemal Sunal'dan Cüneyt Arkın'a kadar pek çok ünlü aktör, Nasrettin Hoca ve Yunus Emre gibi Eskişehir'in simgesel isimleri hatta İngiltere kraliçesinin balmumu heykeli bile bulunuyor.

Eskişehir Balmumu Heykeller Müzesi'ni hafta içi her gün saat 10:00 ile 17:00 arasında ziyaret edebilirsiniz. Müze, Odunpazarı ilçesi Atatürk Bulvarı üzerinde kolayca ulaşılabilecek bir konumda yer alıyor.

Müze kart geçerli değil. Fotoğraf çekmeye izin verilmiyor.

ESKİŞEHİR ÇAĞDAŞ CAM SANATLARI MÜZESİ

Eskişehir'in Odunpazarı ilçesinde bir önemli müze de Türkiye'nin ilk cam sanatları müzesi olarak 2007 yılında ziyarete açılan Eskişehir Çağdaş Cam Sanatları Müzesi. Odunpazarı Evleri Kent Müzesi Kompleksi içerisinde Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Anadolu Üniversitesi ve Cam Dostları Grubu ortaklığı ile kurulan müze, tarihi bir Osmanlı konağında hizmet veriyor.

Müzenin koleksiyonlarında Türk sanatçıların yanı sıra dünyanın dört bir yanından çeşitli sanatçıların da cam eserleri sergileniyor.

Eskişehir Çağdaş Cam Sanatları Müzesi'ne toplu taşıma araçları ile kolayca gidebilir ve pazartesi günleri hariç her gün 10:00 ile 17:00 saatleri arasında müzeyi ziyaret edebilirsiniz.

Eskişehir Çağdaş Cam Sanatları Müzesi. Odunpazarı Evleri Kent Müzesi Kompleksi içerisinde Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, **Anadolu Üniversitesi ve Cam Dostları Grubu ortaklığı ile kurulan müze, tarihi bir Osmanlı konağında hizmet veriyor.**

iyiki Kitaplar var

ELİF SERAP ÖZKUL

Tükenmenin mütemayız bir adresi yok, dünya sokaklarından başka... Yol aldığımız yerlerden geçerken... Geçerken hiç farkına varmadan bir hengamenin içinde eriyerek... Eskiye ait küçük hatıralar, insanı ihtiyarladıkça mutlu ediyor. Hatıraların en belirgin özelliği gördüklerimiz, sonra duyduklarımız ve kokladığımız kokular birer canlandırılmış sahne oyunu gibi karşımıza ansızın çıkıveriyor. En güzelinden biri belki hatıralarımızda yer alan çiçekler...

Pas tutmuş tenekelerde coşkuyla şarkı söyleyen rengarenk sardunyalar, on bir ay durmaksızın açtığı için adı on bir aylık kalan mor kadifemsi çiçekler, pembe ve mor rengin aheste aheste salındığı küpeli ve merdivenleri ahenksiz aşk merdiveni, tohumlarının sürekli dökülmesinden mütevellit aşkın gözyaşı, ve güzün yegane tesellilerinden kasım papatyalı ile güz gülleri... Ve kadınlar arasında bir şehir efsanesi ucundan gizlice koparılan çiçeğin çabucak boy vereceği... İki katlı evlerin küçücük balkonuna yerleştirilen bu efsane çiçekler ve bizim hikayemizin ne kadar benzeştiğini yıllar sonra fark ettim. Çiçekler arasında yerini beğenmeyenler ve huzursuzluğunu sararmış yapraklarında tezahür edenler ne kadar insanlara benziyordu. Sahi huzursuz yüzlerde böyle sararmış sonra kararmış değil miydi?... Oysa yerini bulan öyle mi? Nasıl gürleşiyor, zenginliğine zenginlik katıp saksısı bile değiştiriliyordu.

Kim bilir belki de yoğurt kaplarından vita tenekelerine büyük terfiydi. Elbette, ne büyür ne açar, ne yapılırsa yapılsın her şeye bigâne çiçeklenmeyenler de vardı. Umutsuz vakalar. Sonlarının geleceğini bile bile stabil bitkisel hayat... Hiç anlatamadılar dertlerini bazılarımız gibi, anlaşamadılar... Güneşi mi sevmiyor, bünyesi fazla ısıya mı dayanamıyor? Yoksa soğuk mu vurdu köklerine, bundan mıdır halsizlikleri hiç anlatamadılar. Bizim evi sevmedi denilip bir misafir eline tutuşturulurlar ki bu oldukça iyi bir kaderdir yahut bir çırpıda iki parmak arasında sökülür yerine umut vadedilen bir hayat tercih edilir. Yer işgalinden kurtarılır.

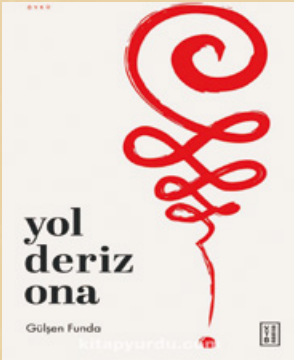
Çok açan çabuk toprağa alışan çiçekler, en başta gözden çıkarılır mesela... Çabuk tutuyor arsız yaftasını yer, bununla yetinilmeyip ilkin onlar harcanırlar. Ne çok benziyor bizden birine değil mi?

Kokusu güzel pek az açan nazlı çiçekler vardır bir de... Misafir çocuklarından sakınılır, suyu dibinden verilir yaprakları itinayla temizlenir.

Bir de su verilmesi unutulmuş ama hayatta kalan kahraman çiçekler... Takdir görmez takdir beklemez müstakil sıradan hayatlar, kendisi için varlığını sürdürür, kendisi için açar...

Bunlardan herhangi biri olmak kaderin cilvesi olsa da biraz bizimle de ilgilidir. Hayat bizi nereye koyarsa koysun ayçiçeklerinin bahtından nasiplenmek gerekir. Dua niyetine, yönümüzü, yüzümüzü ve kalbimizi aydınlıklar bulsun diye.

Yol Deriz Ona

Yazar:
Gülşen Funda
Kategori:
Öykü
Yayınevi:
Ketebe Yayınları

Yedi bölümden oluşan bu kitap öykü alanında taze fırından çıkmış ekmek kokusu kadar, içinizi dolduracak cümlelerle öykülerini sıralıyor. İlk sayfalarda "İnsan hayata gelir gelmez ölecek kadar yaşlıdır zaten" cümlesiyle satırlara ilginizi artırıyor. Sonrası öykülerde geçen yakarış cümleleri içinizde bir şeyleri uyandırıyor. "Tanrım, Davut gibi dualar etmeyi çok isterdim sana, o ki yolunu bana göster, senin gerçeğine göre yürüyeyim demişti". İbrahim'in Tanrısı, yalvarırım yolunu aç, senin ışığın olmadan bir adım daha atamam" diye sıralanan cümlelerle ince ince dokunuyor. İçindeki öykülerin konusuna gelince okuyucunun merakına bırakıyoruz.

Coşkuyla Ölmek

Yazar:
Şule Gürbüz
Kategori:
Öykü
Yayınevi:
İletişim
Yayıncıları

Yazar Şule Gürbüz'ün mekanik saat ustası olması ilkin beni şaşırtmıştı. Zamanın nabzını tutmak mı? Yoksa alanının Sanat Tarihi olması mı? Kelimeleri bu kadar büyüdü ve etkili hale nasıl getiriyor bilinmez, fakat onun için söz ustası demek yanlış olmaz. Okuyanın damağında farklı bir tat bıraktığı aşikâr. Okurken, okuyucu bir kitapta ancak bu kadar her durum ve karakterden nasiplenebilir diye düşünmemek elde değil. Son olarak, okunacak listenizde ilk sıralarda yerini alacak kitaplardan olduğunu hatırlatarak birkaç iktibas ile bitirelim. "Dünya ancak tahammül yeri, tahammül ve sabır, ölmemeye sabır", "İnsandan kesilen umut Tanrıya yaklaştırıyor" "Öyle cahil insanlar var ki, başkasına her şey yapmayı mübah görürler."

Hakikatin Keşfi (Hz. Musa ve Hızır)

Yazar:
Prof. Dr.
Mehmet
Necmettin
Bardakçı
Kategori:
Din
Yayınevi:
Rağbet Yayınevi

İki bölümden oluşan Hz. Musa ve Hızır (as.) yolculuğunu ayetler ve tarihin verileri ışığında ele alarak akıcı ve okuyucuyu sürükleyen bir biçimde hazırlanmış. Eğer Peygamber hayatlarına karşı ilginiz varsa ve doğru verilerden hazırlanmış emek verilmiş bir eser okumak isterseniz onlardan birinin bu kitap olduğunu söylemek mümkündür. Birinci bölümde Mecmau'l Bahreyn ikinci kısımda ise Hakikatin Keşfi'nin yer aldığı bu eser, Hakikati arayan ilim ve irfan sahiplerine ithaf edilmiştir.

YAPAY ZEKÂDAN HÂKİM VEYA AVUKAT OLUR MU?

Yapay zekâ uygulamalarıyla hayatımızın her alanına girdi. Hukuk alanında da çeşitli uygulamalarla karşımıza çıkıyor ve hatta yapay zekânın hâkim ya da avukat yerine geçip geçmeyeceği tartışılıyor. Konuya ilişkin düzenlenen 'Yapay Zekâ ve Hukuka Etkileri' sempozyumunda konuşan Prof. Dr. Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk, "Yapay zekânın bir hâkim ya da avukat yerine geçeceği kanaatinde değilim. Ama yardımcı olmak bakımından bazı içtihatlarla ulaşmada katkı sağlayabilir. Ama yargı kararlarını verme bakımından baktığımızda ortada bir insani bakış açısının olması lazım. Yapay zekâyâ aynı soruyu iki kez sorduğunuzda iki farklı cevap verebiliyor. İkisi de doğru olmayabiliyor. Şu anda zaten güvenilirliği yok. Güvenilirliği olduğu zamanda da ben yine insan faktörünün ele alınması gerektiğini düşünüyorum" dedi. 'Yapay Zekâ ve Hukuka Etkileri' sempozyumu gerçekleştirildi. Sempozyum; Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk, İstanbul Barosu Başkanı Av. Filiz

Saraç, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekan Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi R. Barış Erman, İstanbul Barosu Bilişim Hukuku Komisyonu Yürütme Kurulu üyeleri Av. Selin Çetin Kumkumoğlu ve Av. Umut Zorer ile Berlin Humboldt Üniversitesi'nden Prof. Dr. Luis Greco'nun yanı sıra yerli ve yabancı, alanında uzman çok sayıda hukukçuyu ağırladı.

"HUKUK YAPAY ZEKÂ KONUSUNDA ÇOK TEDİRGİN"

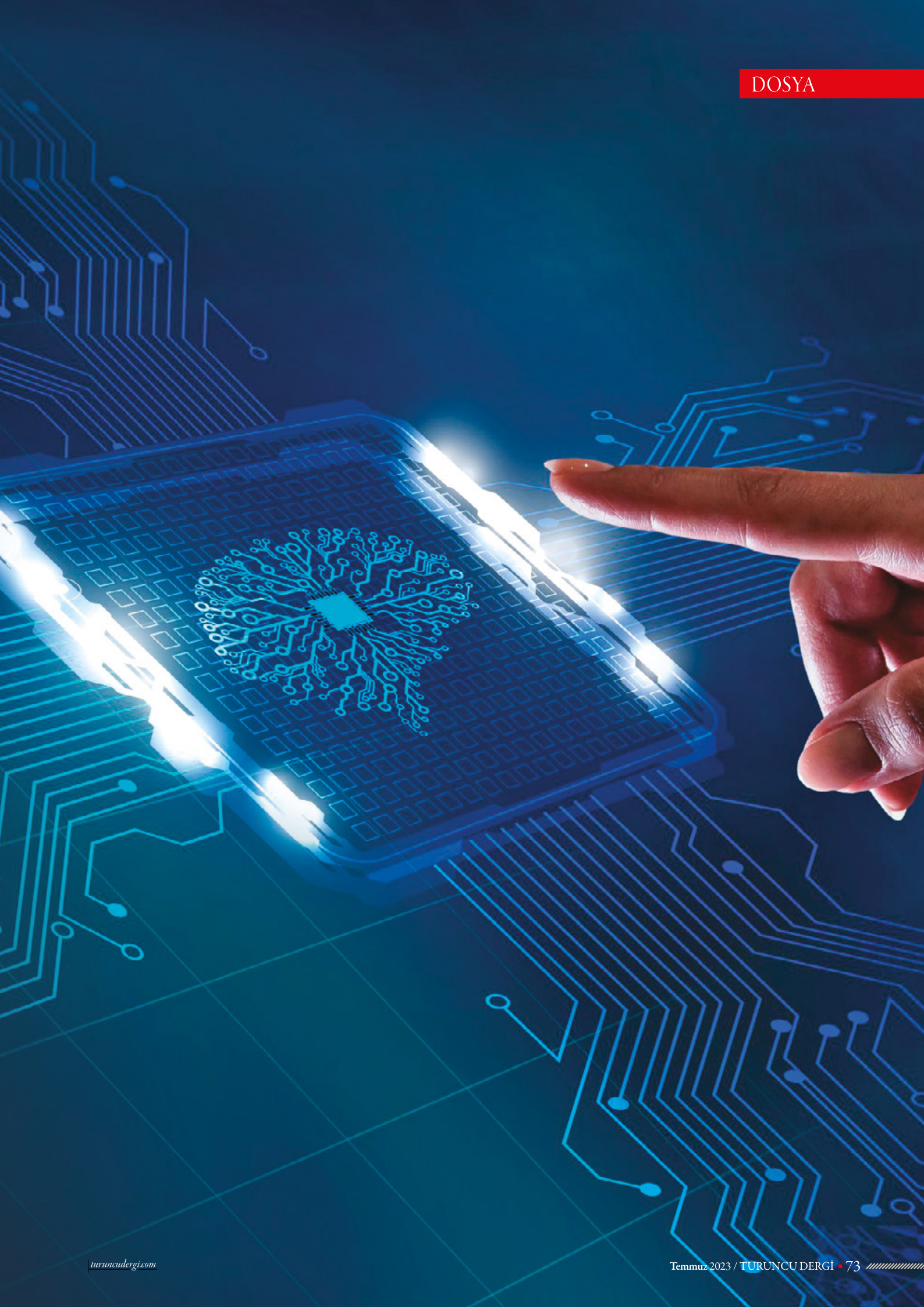
Sempozyumda soruları yanıtlayan Prof. Dr. Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk, yapay zekânın, insanoğlunun karşılaştığı çok önemli bir konu olduğunu belirterek "Özellikle hukuk bu konuda çok daha tedirgin. Çünkü hukuk sisteminin bu süreç içinde nasıl şekil alacağı ve geleceğinin ne olacağını da tartışıyoruz. Bir yandan bireyin bu zamana kadar elde ettiği kazanımlar, yapay zekâ karşısında hangi duruma gelecek? Nasıl güvenceler sağlanacak? Hukuk camiası da buna nasıl adapte olacak? Bütün bunlar hukuk ve insanlığın düzenlenmesi gereken ve bunun da çok zor olduğu bir

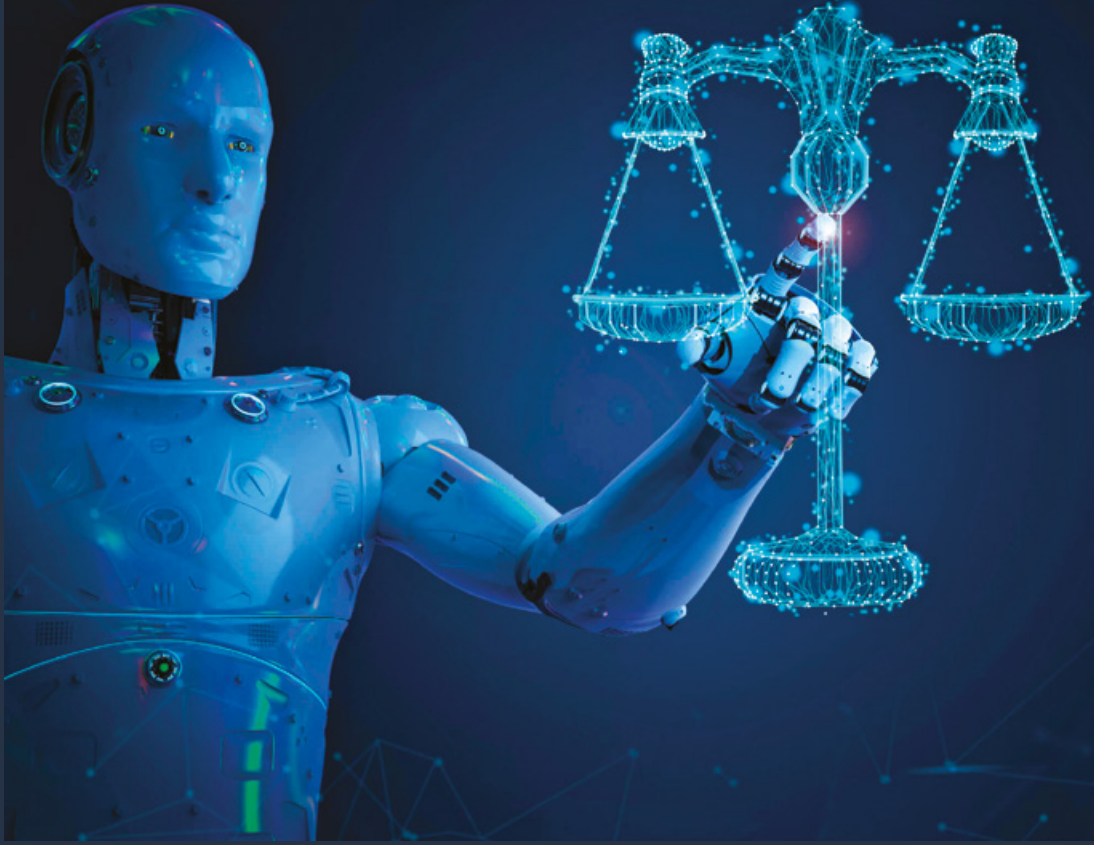
gelecekte tartışmamız gereken sorunlar. Biz de bu tartışmaya açıklık getirmek istedik" açıklamasını yaptı.

"İLERDE KÜÇÜK YARGILAMALARDA YA DA İDARİ PARA CEZALARINDA KULLANILABİLİR"

Yapay zekânın hâkim ya da avukat yerine geçeceği tartışmalarını da anımsatan Prof. Dr. Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk şunları söyledi: "Ben bu konuya biraz duygusal yaklaşıyorum. Yapay zekânın bir hâkim ya da avukat yerine geçeceği kanaatinde değilim. Ama yardımcı olmak, bazı içtihatlarla ulaşmak bakımından katkı sağlayabilir. Bugün elbette bundan bir çok yarar da sağlanabilir. Ama yargı kararlarını verme açısından baktığımızda ortada bir insani bakış açısının olması lazım. Yani bir değerler sistemi var burada ve bu değerler sistemi içinde sizin her somut olayla bağdaşacak şekilde karar vermeniz lazım.

O yüzden Yargıtay'ın yerine yapay zekânın konuşlandırılması diye bir şeyin şu anda söz konusu olduğu kanaatinde değilim. Ama küçük yargılamalarda ya da idari

Yapay zekânın güvenilir duruma getirildiğinde hukukta yardımcı olarak kullanıldığında hukukta dikkat ve hızı artırabildiğini belirten Prof. Dr. Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk, **“Mesela bizim gençliğimizde insan hakları Avrupa Mahkemesi kararlarına ulaşmamız meseleydi.**

para cezalarında bunun dünyada örnekleri var. Yapay zekâ bizi çok güvenilir sonuçlara götürmüyor. Yapay zekânın birçok yanlış kararı, yanlış uygulamaları ve yanlış sonuçları var. Yapay zekâya aynı soruyu iki kez sorduğunuzda iki farklı cevap verebiliyor. İkisi de doğru olmayabiliyor. Şu anda zaten güvenilirliği yok. Güvenilirliği olduğu zamanda da ben yine insan faktörünün ele alınması gerektiğini düşünüyorum.”

“DEĞİŞECEK, DÖNÜŞECEK VE YOLUNA BAŞKA BİR MECRADA DEVAM EDECEK”

Prof. Dr. Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk, “Mesela tıp alanı da yapay zekâdan etkilenecek. Mesela beni bir yapay zekâ ameliyat etse ben bundan ne kadar rahat olur, bunu rahat karşılarım sorusunu sormam lazım. Aynı şey hukuk için de geçerli. Ben istemem. Beni bir cerrah, insan ameliyat etsin isterim. Çünkü orada insani faktörler devreye giriyor ve girmeli. Sizin durumunuza göre manevra yapıp karar alabilmeli. O

yüzden yapay zekâyı çok tartışacağız ve çok büyük riskler var. Demokrasi adına, ayrımcılık, anayasa hukuku sorunları adına riskler var. Ama bu insanın devre dışı kalacağı anlamına gelmiyor. Değişecek, dönüşecek ve yoluna başka bir mecrada devam edecek” şeklinde konuştu.

“HUKUKTA DİKKAT VE HIZI ARTIRABİLİR”

Yapay zekânın güvenilir duruma getirildiğinde hukukta yardımcı olarak kullanıldığında hukukta dikkat ve hızı artırabildiğini belirten Prof. Dr. Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk, “Mesela bizim gençliğimizde insan hakları Avrupa Mahkemesi kararlarına ulaşmamız meseleydi. Ama şimdi çok rahat ulaşabiliyoruz. Tabii teknolojinin gelişmesi, hukuk da bundan yararlanacak ve olumlu gelişecek” dedi.

“FİKRİ MÜLKİYET HUKUKUNU YENİDEN DÜŞÜNMEMİZ GEREKEBİLİR”

Dr. Öğr. Üyesi R. Barış Erman, “Birinci oturumumuz Chatbotlarla

İlgiliydi. Chat GPT'nin hukuki ilişkilere nasıl etki ettiği, acaba bir avukatın yerini alabilir mi, avukatın yardımcısı olarak hukuki sonuçlara, sorunlara çözüm getirebilir mi konularını tartıştık. Bundan sonraki oturumlarda da daha fazlası hakimlerin yerini alabilir mi konusuna geliyoruz. Aynı zamanda bu gibi yapay zekâ uygulamaları hukukta ciddi bir dönüşüm, paradigma değişikliğine yol açabilecektir.

Bunun üzerine de konuşuyoruz. Acaba hukukta yeni haklar, yeni suçlar, yeni sorumluluk çeşitleri ortaya çıkacak mıdır? Bununla ilgili bir takım öngörülerde bulunduk. Muhtemelen de çıkacak diye tahmin ediyoruz. Özellikle sorumluluk hukukunda, medeni hukukla ceza hukukunun yetersiz kaldığı alanlarda daha fazla objektif sorumluluğun ortaya çıktığı birtakım gelişmeler olabilir. Bunun dışında kişisel verilerin daha fazla kamusal alanda korunmasını sağlayabiliriz veya fikri mülkiyet hukukunu yeniden düşünmemizi gerektiren durumlar ortaya çıkabilir” açıklamasında bulundu.

“ROBOT HÂKİMLER TEKNİK OLARAK MÜMKÜN DEĞİL”

Sempozyumda konuşacağı konuları açıklayan Prof. Dr. Luis Greco ise “Sunumuma ilk olarak iki tane soruyla başlayacağım. Bunlardan birincisi robot hâkimlere acaba imkân var mı? Bu bir şekilde teknik olarak mümkün müdür? İkinci olarak da bunu acaba istiyor muyuz? Bu istenen bir şey olacak mıdır? Birinci soruya cevabım şu; evet mümkün olacaktır yakın gelecekte böyle bir şeyin üretilmesi. Fakat bunun hayata geçirilebilmesi bakımından hem hukuki hem de etik anlamda çok ciddi kaygılarımız vardır ve dolayısıyla ikinci soruya cevabım büyük ihtimalle hayır olacak” diye konuştu.

“KAYBEDEN TARAF DA KARARIN AÇIKLANMASI LAZIM, MAKİNA BUNU YAPAMAZ”

Prof. Dr. Luis Greco, yapay zekanın hukukta kullanımının sınırlı olacağını şu sözlerle açıkladı:

“Burada şunu düşünmemiz lazım. Bir kişi hakkında yargıda bulunmak o kişi üzerinde bir kuvvet, güç kullanmak anlamına gelir. Makinenin yani bu şekilde bir yargının aynı kaybeden taraf bakımından da bir meşruiyeti olması lazım. Yani ona açıklanabilmesi lazım. Neden kaybettiğini ona ikna edilebileceği bir şekilde açıklanabilmesi gerekir. Benim düşünceme göre bir makine bunu asla yapamaz. Çünkü bunu yapabilmek için bir kişinin yüzüne, gözünün içine bakıp o kişinin neden kaybettiğini ona anlatabilmek gerekir. Bir makinede asla insan olamayacağı için bunu gerçekleştiremeyecektir ve dolayısıyla meşruiyet temeli bu anlamda zayıflayacaktır.”

Bir kişi hakkında yargıda bulunmak o kişi üzerinde bir kuvvet, güç kullanmak anlamına gelir. Makinenin yani bu şekilde bir yargının aynı kaybeden taraf bakımından da bir meşruiyeti olması lazım.

Yani ona açıklanabilmesi lazım. Neden kaybettiğini ona ikna edilebileceği bir şekilde açıklanabilmesi gerekir.

İbn-i Sina .. ve Psikolojinin Önemi

BERNA
ÇAÇAN

MÜZİĞİN İNSAN RUHU VE BEDENİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİ İBN-i SINA YAZMIŞ OLDUĞU KİTAPU'Ş ŞİFA İSİMLİ ESERİNDE ANLATIR VE ŞARKI SÖYLEMEK EN İYİ EGZERSİZDİR DER. İBN-i SINA VE DİĞER KADİM HEKİMLER MÜZİK MAKAMLARINI İNSAN BEDENİNDE VE RUHUNDA MEYDANA GELEN HASTALIKLARIN TEDAVİSİNDE KULLANIRDI.

İbn-i Sina bundan neredeyse bin kusur yıl önce insanlık tarihine damgasını vurdu. Tıp alanında yazdığı eserler Batı üniversitelerinde yüzlerce yıl kaynak kitap olarak okutuldu. Batılılar kendisini "Bilginlerin Hükümdarı" anlamına gelen "Avicenna" ismiyle adlandırdı. Evet hekimlerin Sultanı olan İbn-i Sina'nın sağlık reçeteleri geçmişte olduğu gibi bugün de tıp dünyasını aydınlatmaya devam ediyor. Kadim tıp geleneğinin en önemli aktörlerinden birisi olan Sina, sağlıklı bir yaşam için insan psikolojisine özellikle önem vermiş ve şu

ifadeleri kullanmıştır: "Tedavinin en iyi yollarından biri hastanın akli ve ruhi güçlerini arttırmak, ona hastalıkla daha iyi mücadele etmek için cesaret vermek, hastanın çevresini sevimli, hoş gider hale getirmek, ona en iyi musikiyi dinletmek ve onu sevdiği insanlarla bir araya getirmektir." Duygu ve düşünceleriniz en keskin ilaçtan dahi daha etkilidir. Nitekim İbn-i Sina'yı izleyen hekimler de insanı sadece bedenden oluşan bir yapı olarak görmez. Her insan kendine has yapısıyla bedensel, zihinsel ve ruhsal bir sistemin karışımından oluşur.

Gerçekten de müziğin insan ruhu ve bedeni üzerindeki etkisini İbn-i Sina yazmış olduğu Kitabu'ş Şifa isimli eserinde anlatır ve şarkı söylemek en iyi egzersizdir der. **İbn-i Sina ve diğer kadim hekimler müzik makamlarını insan bedeninde ve ruhunda meydana gelen hastalıkların tedavisinde kullanırdı.**

Dolayısıyla psikolojik sağlık fiziksel sağlığın ön koşullarından birisidir. O halde ilk iş psikolojinizi sağlam tutmak , hasar almışsa da çareler aramaktır. İlk çarelerden biri sizi içinde bulunduğunuz olumsuzluk ortamından çıkarmak ve herhangi bir alanda meşguliyet kazanmanızı sağlamaktır. Gerçekten de meşguliyet insan sağlığı için çok elzemdir. Osmanlı Darüşşifahanelerinde ruhi melekeleri yitirmiş yahut bozulmuş kişilere meşgul olacakları bir alan tahsis edilirdi. Yani bir meşguliyet verilirdi. Tedavi yöntemleri içerisindeki bir diğer çare olan müzikle tedavi sıklıkla kullanılan önemli bir diğer yöntemdi.

Gerçekten de müziğin insan ruhu ve bedeni üzerindeki etkisini İbn-i Sina yazmış olduğu Kitabu'ş Şifa isimli eserinde anlatır ve şarkı söylemek en iyi egzersizdir der. İbn-i Sina ve diğer kadim hekimler müzik makamlarını insan bedeninde ve ruhunda meydana gelen hastalıkların tedavisinde kullanırdı. Sina, El-Kanun fi't – Tıp isimli eserinde

çocuk hastalıklarında hangi makamların kullanılması gerektiğini yazmıştır. İsfahan makamı zihni açmak için, Irak makamı menenjit hastalığında ve Rehavi makamı ise tüm baş ağrılarında kullanılmıştır. Günümüzde de çocukların akademik başarıları ve zihinsel yeteneklerini geliştirmek için kullanılan Batı kaynaklı Mozart etkisi metodunu aslında binlerce yıl önce İslam alimleri bulmuştu ve kullanmaktaydı.

İbn-i Sina'ya göre her makamın insan duyguları üzerinde etkisi vardı ve o nedenle iyi seçilmeliydi. Zira müzik insanın kan dolaşımında, basıncında, göz ve kulak gibi organlarda değişim meydana getiren ciddi bir etkiye sahiptir. Kadim medeniyetlerde epilepsi, felç, ateşli hastalıklarda, romatizma ve birçok fiziksel ve ruhsal rahatsızlıkta müzik kullanılmıştır. Müzikle tedavi aslında Türk-İslam medeniyetlerinde öyle yaygındır ki Osmanlı hekimlerinin salık vermeleriyle Osmanlı şehzadeleri dahi bebeklikten itibaren müzik eşliğinde uyutulmuştur.

Osmanlı'da müzikle tedavinin uygulandığı meşhur şifahaneler meydana getirilmiştir. 1309'da inşa edilen Amasya Darü'sşifası dünyada insanların müzik ve su sesiyle şifalandırıldığı ilk yerdir. Osmanlı şifahanelerinde süs havuzları bulunurdu. Bunun en önemli nedeni ise su sesinin, müziğin etkisini iki katına çıkarma özelliğinden dolayıydı. Meşhur hekim Sabuncuğlu Şerafettin de bu şifahane de hekimlik yapmıştır. Bir diğer önemli yer ise Edirne Sultan II. Bayezid Darü'sşifahanesidir ki Evliya Çelebi burada ruhi rahatsızlıkları olan kişiler için yapılan musiki icralarını hayranlıkla anlatmıştır.

İbn-i Sina başta olmak üzere İslam alimlerinin etkisi ile İslam dünyasında İlm'ün Nefs olarak adlandırılan psikoloji ilmi son derece gelişmişti. Psikolojik rahatsızlıkların fiziki tedavisinde öncelikle her hastaya en uygun tedavi yöntemi belirlenirdi. Bunun için de öncelikle nabız, dil ve göz kontrolü son derece önemliydi. Bir hekim için hastanın nabız atışı en önemli yol göstericilerden biriydi. Ruhi rahatsızlıkların arttığına

inanılan bahar mevsiminde hastalara yasemin, gül, karanfil, lavanta, ıtır, erguvan ve safran gibi çiçekler koklatılırdı. Kokunun insan bedeni üzerindeki etkisini çok iyi bilen hekimler kokunun gücünden şaşırtacak derece faydalar elde etmiştir.

Yine bu kişilere haftada 3 kere musiki dinletilirdi. Hastalıklarına göre hekimlerin kontrolü ve önerileri doğrultusunda pişirilmiş kaz, ördek ve güvercin etleri hazırlanırdı. Özellikle bu hastalıkların tedavisinde gülün özel bir yeri vardı. Saçlar kazınarak gül yağıyla ovular ellere güldanıklar içinde gül suyu serpilirdi.

Batı, akli melekelerini yitiren insanları içine şeytan girdi diyerek ateşe atıp yakarken İslam dininin hakim olduğu coğrafyalarda tabipler ve alimler, bu hastalara en özel şekilde muamale etmiş, fiskiyelerinden suların fışkırdığı havuzlarla çevrili, bin bir renkli çiçeklerin bahçeleri süslediği, musiki icralarının yapıldığı darü'sşifahanelerde medeniyetin timsali olacak örneklerle insanlık tarihinin yüz akı olmuşlardır.

İbn-i Sina başta olmak üzere İslam alimlerinin etkisi ile İslam dünyasında İlm'ün Nefs olarak adlandırılan psikoloji ilmi son derece gelişmişti. Psikolojik rahatsızlıkların fiziki tedavisinde öncelikle her hastaya en uygun tedavi yöntemi belirlenirdi. **Bunun için de öncelikle nabız, dil ve göz kontrolü son derece önemliydi.**

CİLDİNİZDE YAZ IŞILTISI İÇİN 7 ALTIN İPUÇU

Yaz aylarında havaların ısınması, güneşin sert ışınları ve artan nem cildimizde değişikliklere ve bazı sorunlara yol açabiliyor. Acıbadem Altunizade Hastanesi Dermatoloji Uzmanı Doç. Dr. Andaç Salman, gerek yetişkinlerde gerekse çocuklarda cilt sağlığı için gerekli önlemleri almanın son derece önemli olduğunu vurgularken "Yazın artan sıcaklık ciltte yağlanmaya ve tıkanmış gözeneklere yol açarak sivilceleri yaygınlaştırabiliyor.

Mutlaka güneş kremi ile korunun. Yüksek SPF'li (koruma faktörü en az 30), hem UVA hem de UVB'ye karşı koruma sağlayan bir **güneş kremi yeterli miktarda ve özellikle dışarıda vakit geçirirken iki saatte bir yeniden uygulayın.**

Ciltte su kaybı olduğundan kuruluk, pul pul dökülme ve donuk bir görünüme yol açıyor. Bilimsel araştırmalar da; güneş ışınlarının ciltte kırışıklığın artması, güneş yanığı, güneş lekeleri, erken yaşlanma ve cilt kanseri riskinin artmasında çok büyük etkisi olduğunu gösteriyor" diyor. Cildimizi yaz aylarının olumsuz etkilerinden korumak ve yaz ısıltısı sağlamak için bazı kurallara dikkat etmek hatta bunları yaşam alışkanlığı haline getirmek gerektiğini belirten Doç. Dr. Andaç Salman, 7 altın ipucunu sıraladı, önemli uyarılar ve önerilerde bulundu.

Güneş kremi ihmal etmeyin Mutlaka güneş kremi ile korunun. Yüksek SPF'li (koruma faktörü en az 30), hem UVA hem de UVB'ye karşı koruma sağlayan bir güneş kremi yeterli miktarda ve özellikle dışarıda vakit geçirirken iki saatte bir yeniden uygulayın. Güneş kremi, cildinizi zararlı UV ışınlarından koruyarak güneş yanığını, erken yaşlanmayı ve koyu lekelerin gelişimini önler.

DERİNİZİ İÇTEN VE DIŞTAN NEMLENDİRİN

Vücudunuzu ve cildinizi nemli

tutmak için gün boyunca bol su için. Ayrıca nem seviyelerini en ideal ölçüde korumak için cilt tipinize uygun, hafif, yağsız bir nemlendirici kullanın. İyi nemlendirilmiş cilt dolgun, parlak ve sağlıklı görünür. **DÜZENLİ OLARAK CİLDİNİZİ TEMİZLEYİN**

Ölü cilt hücrelerini ortadan kaldırmak, taze ve parlak cildi ortaya çıkarmak için cilt bakım rutininize nazik bir temizleme ürünü ekleyin. Hücre yenilenmesini desteklemek ve daha pürüzsüz bir cilt elde etmek için alfa-hidroksi asitler (AHA'lar) veya beta-hidroksi asitler (BHA'lar) gibi bileşenler içeren bir temizleyici seçin. Güneş ışınlarına duyarlılık yaratmaması açısından bu ürünleri özellikle gece kullanmaya özen gösterin. Deride tahribata neden olabilecek sert fiziksel ovmalardan kaçının.

ANTIÖKSİDANLARLA BESLENİN

Diyetinize çilek, yeşillikler, turunçgiller ve fındık gibi antioksidan açısından zengin yiyecekler ekleyin. Antioksidanlar, güneşe maruz kalmanın neden olduğu

serbest radikallerle savaşarak cilde verilen zararı en aza indirmeye ve cildinizdeki ışıltıyı korumaya yardımcı olur. Ek koruma için C vitamini serumları gibi antioksidan içeren cilt bakım ürünlerini de kullanabilirsiniz.

HİJYENE ÖZEN GÖSTERİN

Dermatoloji Uzmanı Doç. Dr. Andaç Salman "Cildinizi temiz tutmaya özen gösterin. Ancak yüzünüzü yıkarken kuruluğa ve tahrişe neden olabileceğinden, derinin doğal yağlarını olumsuz etkileyen sert sabunlardan veya temizleyicilerden kaçınin. Günde iki kez dermokozmetik cilt temizleyici ile cildinizi yıkayarak temiz tutun. Bu, gözenekleri tıkayabilen ve cildin görünümünü matlaştırabilen kir, ter ve fazla yağı gidermeye yardımcı olur" diyor.

MÜMKÜNSE GÖLGEDE KALIN

Özellikle güneş ışınlarının en güçlü olduğu yoğun saatlerde, doğrudan güneş ışığında geçirdiğiniz süreyi

sınırlayın. Güneşe maruz kalmayı en aza indirmek için gölge arayın, koruyucu giysiler giyin, geniş kenarlı şapkalar ve güneş gözlüğü kullanın. Doğrudan güneşe maruz kalmayı azaltarak cildinizin parlaklığının korunmasına ve güneş yanıklarının önlenmesine yardımcı olursunuz.

SAĞLIKLI BİR YAŞAM TARZI SÜRDÜRÜN

Genel yaşam alışkanlıklarınız cilt sağlığını doğrudan etkiliyor. Bu nedenle uykusuz kalmamaya dikkat edin, yeterli süre ve kaliteli uyuyun. Düzenli egzersiz yapın ve stres seviyenizi yönetin. İyi dinlenmiş bir vücut ve sağlıklı bir yaşam tarzı, canlı bir cilde katkıda bulunur. Uyku, cildinizin yenilenmesini ve onarılmasını sağlarken, egzersiz kan dolaşımını hızlandırarak cildinize sağlıklı bir ışıltı verir. Meditasyon veya derin nefes alma gibi stres yönetimi teknikleri, stresin cildiniz üzerindeki etkisini en aza indirmeye yardımcı olabilir.

Genel yaşam alışkanlıklarınız cilt sağlığını doğrudan etkiliyor. Bu nedenle uykusuz kalmamaya dikkat edin, yeterli süre ve kaliteli uyuyun. **Düzenli egzersiz yapın ve stres seviyenizi yönetin. İyi dinlenmiş bir vücut ve sağlıklı bir yaşam tarzı, canlı bir cilde katkıda bulunur.**

Bir Ali Nazik Hikayesi

Lakin, bir Anadolu kadını vardır ki diğer herkesten farklı olarak; patlıcanı közler, kuzu etini kavurur, yoğurdu sarımsaklar, patlıcanları ve yoğurdu karıştırarak tabağa serer, üzerine eti, yoğurt gözükmeyecek şekilde yerleştirir ve üzerini domates ve biberle süsleyip ne yapıp edip padişaha iletir.

**ZEYNEP
KILIÇARSLAN**

Bu ay sizlere değerli hikayesinden bahsetmek istediğim yemek Gaziantep'in meşhur ama ülkemizin her şehrinde ayrı sevgi gören Ali Nazik yemeği. Hazır Kurban Bayramı'ndan çıkmışken ana malzemesi et olan bir yemeğin hikayesinden bahsetmemek olmazdı.

Ali Nazik; Türkçe'de, şişte pişirilen yemek, şiş kebab anlamına gelir. Aslı Eli Nazik'tir ve hikayesi şöyledir...

15. Yüzyılın sonları 16. Yüzyılın başlarında Osmanlı Dönemi'nin bir vaktinde, bir seferden dönen Yavuz Sultan Selim Han güzergahının üzerinde bulunan Gaziantep'e uğrar ve bugünkü adıyla Yavuzeli ilçesinde konaklar, bu haberi duyan Yavuzeli halkı, padişahı en iyi şekilde ağırlamak için geceden türlü türlü yemekler hazırlamaya başlarlar.

Lakin, bir Anadolu kadını vardır ki diğer herkesten farklı olarak; patlıcanı közler, kuzu etini kavurur, yoğurdu sarımsaklar, patlıcanları ve yoğurdu karıştırarak tabağa serer, üzerine eti, yoğurt

gözükmeyecek şekilde yerleştirir ve üzerini domates ve biberle süsleyip ne yapıp edip padişaha iletir.

Yemeği yiyen Yavuz Sultan Selim Han yemeği çok beğenir ve etrafındakilere bu yemeği hangi "Eli Nazik" yaptı der ve o günden sonra bu yemeğin adı artık "Eli Nazik" diye anılır. Fakat, günümüze zaman içerisinde değişime uğrayarak "Ali Nazik" olarak gelmiştir.

Antep kadınları beni her seferinde daha fazla şaşırtıyor çünkü neredeyse ülkemizin bir çok yemeği oradan geliyor. İnsanlar belki farklı malzemeler katarak yemeğe kendi yorumunu katmış oluyor ama bence yine dediğim gibi ülkemizin ana yemek merkezi Antep. Boşuna gastronomi şehri olmamış. Sebebi bence Göbeklitepe çünkü yerleşik hayata geçilen ilk bölge olmasından kaynaklı olduğunu düşünüyorum. Çok güzel bir şehir iyi ki var, iyi ki Antep yemekleri ve Antep kadınları var.

Bir gün hayali olan herkesin "Hangi eli nazik yaptı" denilen bir yemeği olması dileğiyle.

Keşkül

*Acıdan
Tatlıya*

NURİYE
ATASEVEN

n.ataseven69@gmail.com

Yaz mevsimi meyve ve sebze bakımından zengin olsa da "acaba ne yesek" diye uzun uzun düşünmemize de sebep olan bir mevsim. Yüksek sıcaklıkların iştaha olan etkisi ile hafif öğünler, hafif tatlılar hemen hemen herkesin arayışı oluyor. Bu sayıda bu ihtiyacı karşılamak adına iki leziz ve hafif tarifi sizlerle paylaşmak istedim.

MALZEMELER:

1 çay bardağı çiğ badem
1lt süt
½ su bardağından
biraz az pirinç unu

(Yaklaşık 4 yemek kaşığı)
1 buçuk yemek kaşığı nişasta
(ben buğday nişastası kullandım)
1 su bardağı şeker.

HAZIRLANIŞI:

Bademleri 10 dk kadar haşlayın. Kabuklarını soyarak peçete yardımı ile kurulayın. Ardından robottan geçin. Sütün içerisine pirinç ununu ve nişastayı ekleyerek ocağa alın. Sürekli karıştırarak pişirin. Yoğunlaşmaya başlayınca şeker ve bademi ekleyin. Altını kapatarak kaselere paylaşın. Ilıdıktan sonra üzerini kapatıp dolapta 2 saat kadar dinlendirin. Servise hazır. Bu tarifile yaklaşık 4-6 kişilik tatlı çıkıyor. Deneyecelere afiyet olsun.

Yoğurtlu Marul Salatası

MALZEMELER:

½ göbek marul
4 adet küçük boy salatalık
Dereotu
1 kutu konserve mısır

Sosu için; 2 yemek kaşığı
süzme yoğurt 4 yemek kaşığı
yoğurt 2 yemek kaşığı
mayonez Tuz

HAZIRLANIŞI:

Öncelikle salatanın sosu için bir kasede süzme yoğurdu, mayonezi, yoğurdu, tuzu ekleyip karıştırıyoruz. Aynı yerde, derin bir kasede doğranmış marul salatalık, dereotu ve mısırı ekleyip hazırladığımız sosla karıştırıyoruz. Salatamız servise hazır.

**DOĞRU
TARAFSIZ
GÜVENİLİR
HIZLI HABERİN
TEK ADRESİ...**

**yenikapı
haber**

www.yenikapıhaber.com

turuncu
MEDYA GRUBU

KEYİFLİ BİR UÇUŞ DENEYİMİNE HOŞ GELDİNİZ

Yolculuk boyunca kendinizi
evinizdeki kadar rahat ve konforlu hissedin.

TURKISH AIRLINES

Türkiye'nin Fiber Gücü'nden
Dönemsel İnternet keyfi

**İstedığınız
zaman başlatın,
dilediğinizde
durdurun.**

**LIMITSİZ
FİBER
İNTERNET**

6 Aylık

3 Aylık

Yeni gelene 3 ay veya 6 ay kalma sözüne.

Kampanya kapsamında istenilen zamanda internetinizi ücretsiz durdurabilirsiniz.

6 ay veya 10 aya kadar ücretsiz hat dondurma seçeneklerinden biri seçilerek İnternet kullanım süresi yönetilebilir. Modem ücretlidir. Hızlar, bağlantı yeri ve cihaz gibi unsurlara bağlı olarak değişiklik gösterebilir. Damga vergisi yansıtılır. İptalde çayma bedeli faturalandırılır. Taahhüt bitiminde güncel fiyatlar uygulanır. Evde İnternet hizmetleri TTNET A.Ş. tarafından Türk Telekom altyapısı ile sunulmaktadır. Türk Telekom® markası, Türk Telekom Grubu'nun ortak markasıdır. Ayrıntılı bilgi için: www.turktelekom.com.tr ve 4441444

Türk Telekom
Değerli Hissettirir

